

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izšla vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala namazna“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petitvra 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Nemčija ugodila Ameriki.

Nemški odgovor Severni Ameriki.

Zadnji četrtek, dne 4. maja, je izročila nemška vlada severnoamerikemu veleposlaniku v Berlinu svoj odgovor na grožnjo predsednika Wilsona, da pretrga z Nemčijo prijateljske zveze, ako ne spremeni načina svojega bojevanja s podmorskimi čolni.

Nemčija je Ameriki odgovorila, da se načeloma ne more odpovedati uporabi podmorskih čolnov proti trgovskim ladjam, pač pa je ukazala poveljnikom svojih podmornic, da morajo v bodoče postopati po predpisih mednarodnega prava in da ne smejo uničevati trgovskih ladij brez svarila in ne da bi rešili na njih se nahajajoče ljudi, izvzemši ako bi se ladje upirale ali pa skušale bežati.

Nemški odgovor torej ne razločuje več v tem oziru med oboroženimi in neoboroženimi, niti med nepristranskimi in sovražnimi trgovskimi ladjami, pač pa veže svoje milo stališče na neobhodni predpogoj, da se Anglija odreče svojemu, mednarodnemu pravu nasprotujočemu postopanju, s katerim hoče Nemčijo izstradati. Nemčija je torej pripravljena ustreči v bistvenem severnoamerikskim željam, toda ker je način njenega podmorskega bojevanja le sredstvo silobranja proti angleškemu ujevanju, mora biti tudi opustitev tega načina odvisna od opustitve angleškega izstradalnega postopanja.

Iz odgovora je jasno, da Nemčija ne želi vojske z Ameriko. Sedaj je le vprašanje, kako bo začel voljil odgovor v Ameriki.

Po ustaji na Irskem.

Iree prav posebno ljubi svojo domovino. Nek angleški pisatelj pravi, da kadar Iree zapusti svojo domačo grudo in se preseli v Ameriko, si nabaše v svojem domačem kraju irske prsti, jo zaveže v culi in jo ponese seboj v novo domovino. Ko si v tujini ustanovi nov dom, dene irsko prst v posebno posodo in v njo zasaadi irske cvetlice. Ob tej posodi pa

večkrat pokleka in moli za srečo in svobodo svoje nesrečne domovine...

Tako vroče ljubi Iree svojo Irsko, katero so Angleži, kakor smo že v zadnjem „Slovenskem Gospodarju“ pisali, skoro popolnoma zasužnjili. Ni torej čuda, da iz ljubezni do svoje domovine mirna irska kri večkrat zavre in se deli irskega naroda uprejo oholim zatiralcem — Angležem.

Sedanja ustaja, ki je trajala od 24. aprila do 1. maja, je udušena. Irska je sedaj zopet pod angleško vojaško silo; ustaše je vojaštvo polovilo in več voditeljev je že bilo obsojenih na smrt, nekateri med njimi že celo ustreljeni. Po Irskem hodijo vojaški oddelki od vasi do vasi in iščejo pri Ircih orožja. Kdor prostovoljno ne odda svoje puške, ga smatrajo za ustaša. Ustašem se zapleni vse njihovo premično in nepremično premoženje. Anglež se še na ubogo družino ne ozira, ampak jo vrže na cesto.

Mesto Dublin, kjer je bilo središče upora, je zelo upostošeno. Blizu 200 hiš je uničenih po požaru ali drugače poškodovanih. Po končani ustaji so po ulicah pobrali ranjence, katerih je bilo več stotin. Že drugi dan je od teh umrlo v bolnišnicah 166 vojakov in 22 upornikov. Koliko pa znašajo skupne žrtve, se menda nikdar ne bo izvedelo.

Da je ustaja tako hitro in za Iree neugodno izpadla, se navaja več vzrokov. Prvi in poglobitni vzrok je angleška vojaška sila, ki je bila hitro po izbruhu upora na lieu mesta, ker so uporniki pozabili prerezati poleg brzojavnih tudi telefonske žice in je tako vojaška oblast lahko takoj poklicala vojaštvo na pomoč. Drugi vzrok je: pomanjkanje uspešnih priprav na strani upornikov. Voditelja upornikov lorda Casementa so Angleži z njegovo ladjo in orožjem vred, ki ga je hotel utihotapiti na Irsko, že na morju ujeli. Tretji vzrok pa je needinost med Irci. Na Irskem ste dve stranki. Irška narodna stranka, katere je odločna nasprotnica ustaje, hoče pridobiti Irski svobodo ustavnim putem in se bori v angleškem državnem zboru že več let za takozvano „homerule“ postavo, po kateri bi Irsko zopet dobila svojo lastno samoupravo. Velika večina irskega ljudstva, pred vsem izrečno katoliški Irci, so navdušeni člani narod-

ne stranke in odločni nasprotniki oborožene ustaje. Del Iree pa si je ustanovil organizacijo „Sinn-Fein“, katere je že več let organizirala upor, zbirala med bogatimi Irci v Ameriki denar in čakala ugodnega trenutka, da udari po tiranskih Angležih. Sedaj, ko ima Anglija večino svojega vojaštva na raznih bojiščih, so „Sinn-Feinoveci“ smatrali za ugodni trenotek in so udarili, žal da neuspešno. Na tisoče navdušenih Ireev je sedaj po angleških ječah, kjer čakajo na obsodbo. Irski narod sicer z ustajo ni dosegel zaželjene svobode, a pokazal vendar je, da še živi in da še po več sto letih angleškega suženjstva ni izgubil upanja na svojo svobodo.

Irski minister Birrel, kateremu so Angleži očitali, da je vedel, da se pripravlja ustaja, a se za njo ni mnogo zmenil, je odstopil. Na njegovo mesto je imenovan prejšnji angleški minister za naselbine Harcourt.

Novejša poročila pravijo, da so Angleži pobite in postreljene Iree kar brez rakev, zavite v posebne halje, zagrebli v zemljo. Do 7. maja so tako pokopali 112 oseb, med njimi 20 žensk.

Nekaj o naši mornarici.

Kontreadmiral Aleksander Hansa, poveljnik onega brodogoja, ki se je zmagovalno udeležilo naših bojov proti Lovčenu, se je izrazil nekemu poročevalcu, da odkar so se končali boji proti Lovčenu, vlada popolni mir, izvzemši slučaje, da odbijemo manjša podjetja, katerih se večinoma udeležujejo naša letala in podmorski čolni. Zdi se, da je izgubil sovražnik popolnoma ofenzivni (napadalni) duh. V začetku so se gibali le Francozi. Od novembra 1914 pa, ko so se pokazale pred Kotorom francoske ladje in so mogle komaj rešiti svojo oklopno križarko „Waldeck-Rousseau“, da se ni potopila, se niso nič več pokazali. Kakor vemo, so se odslej zadrževali v južnem Jadranskem morju. Odkar je torpediral naš podmorski čoln „štev. 12“ francosko ladjo „Courbet“, niso prišli Francozi nič več v severno Jadransko morje. Kasneje so podvzeli le manjše izlete s podmorskimi čolni, ali po izgubi svojega podmorskega čolna „Curie“ so postali zelo previdni.

Ko nam je napovedala Italija vojsko, smo mislili, da bo pričel sovražnik z ofenzivo na morju. Mi

Ali bo takrat minila vojska, ko bo se ta grozeč velikaš odpravil naprej, da izgine s pozorišča?

Prosim, vozno karto v Jeruzalem!

S—, Zdaj so še seveda redki, ki si na ta način kupujejo vozni listek. Ko neha vojska, bo pa tudi to slišati večkrat. Nedavno je naznanil naš list, da ovirata vožnjo do Jeruzalema po suhem še dve gori — Taver (Tauros) in Aman (Amanos) v Mali Aziji. Sedaj pa izvemo, da je amansko gorovje že premagano. Dne 1. februarja t. l. se je otvorila ta proga in sicer kot ozkotirna železnica. Ostane še tedaj samo taversko gorovje, kjer še mogoče v dveh letih ne bo izgotovljena železnica. Sicer je manjka tu samo še 37 do 38 km. Pa težave so velike. Na tej taverski progi je n. pr. na progi 13 km 17 predorov, ki so dolgi 8390 m. Zato gre delo tako počasi naprej. Kdor bi hotel tedaj potovati v letih 1916 ali 1917 po suhem v Jeruzalem, bi moral potovati čez Taver peš ali z navadnim vozom v rojstno mesto sv. Pavla, Tars. Teh 37 do 38 km ni nikaka ovira.

Koliko pa stane, prosim, vozna karta v Jeruzalem? Tudi na to se že lahko odgovori. Od začetka se nam je voziti z balkanskim

LISTEK.

Zvezdnato nebo.

Lepe zimske prikazni nočnega neba so že izginile. Zvezdnato nebo nam kaže precej izpremenjeno lice. Če hočemo najti večer Severno zvezdo, je že to nekaj novega. Veliki voz stoji namreč narobe proti zimskemu stališču, kakor da bi bil preobrnjen. Tudi je višje kakor Severnica. Če tedaj hočesh najti Severnico s pomočjo Velikega voza, moraš podaljšati črto od zadnjih dveh koles 5-krat navzdol, dokler ne prideš do precej svetle zvezde, ki je prva zvezda pri ojesu Malega voza. Stališče Velikega voza je po priliki tako:

Zadnji kolesi
• • • • • Oblika Malega voza pa je:
• • • • • Severnica

S pomočjo Velikega voza še lahko najdeš zdaj najlepšo zvezdo na izhodnem nebu. Oje Velikega voza kaže proti izhodu. Dolžino tega ojesa prenesi trikrat naprej proti izhodu v isti zakrivljeni smeri, kakor je zakrivljeno oje, tedaj prideš do svetlo-rudeče zvezde na izhodu, visoko zgoraj na nebu, ki se imenuje Arktur. Barve je rudeče kot Mart.

Najbolj značilne in zanimive zvezde so pa sedaj na zahodu. Tam je te dni izginil Orion s svojimi „Kosci“ itd. Nazadnje je vzel slovo zeleni Sijirij. Pač pa najdeš zdaj na zahodnem nebu največo zvezdo Večernico ali Venero. S pomočjo Venero lahko najdeš več drugih zvezd. Ker se nam piše, naj bi natanko označili, kako je najti katero zvezdo, zato hočemo tudi to bolj obširno povedati. Merilo naj bo dolžina ojesa (3 zvezde) Velikega voza. Od Venero je v dvojni dolžini ojesa proti levi navzgor velika zvezda na samem z imenom Saturn. Od Venero na desno malo navzgor v trikratni dolžini ojesa je svetla zvezda, ki se imenuje Kapela v ozvezdju „Velikega voznika.“ Od Venero na levo skoro v isti višini je v blizu štirikratni dolžini ojesa večja zvezda „Prokyon.“

Od Saturna navzgor sta v dvojni dolžini ojesa Kastor in Poluks, dve svetli zvezdi, ki sta druga poleg druge v razdalji polovice ojesa. Od Prokyona v pravem kotu s črto proti Saturnu na levo navzgor je krvavo-rudeči „Mart“, zvezda, ki ima ime po poganskem bogu vojske, Martu. Mart je zdaj v bližini več lepih zvezd, ozvezdja Leva, v katerem se imenuje najsvetlejša zvezda spodaj Regul. Mart je v zimskem času začel izhajati globoko spodaj na izhodnem nebu. Zdaj je prišel že tako daleč, da izhaja visoko zgoraj na nebu, pa vendar le že na zapadni strani. Bliza se tedaj zaopnu.

sami smo mogli z ozirom na neznatno število naših vojnih ladij pričeti le z manjšimi podjetji, čeprav že smo Italijane pogostokrat izzivali. Na ponovno bombardiranje na italijanski izhodni obali ležečega vojaškega ozemlja so enkrat odgovorili z brezuspešnim obstreljevanjem naše železniške proge nad Dubrovnikom.

Drugič jim pa ta stvar ni šla tako gladko izpod rok. Mi smo namreč pričeli s protinapadi, katerih uspeh je bil ta, da je naš „P 4“ potopil njihovega „Garibaldija.“ Ob istem času so hotele nekatere italijanske križarke in torpedni čolni napasti našo znamenjadajalno postajo; ko so pa izvedeli, da je že njihov „Garibaldi“ potopljen, so se hitro umaknili.

Od tega časa se Italijani niso premaknili. Opraviti imamo s sovražnikom le tedaj, kadar se pokaže semtertje kak angleški ali francoski podmorski čoln. Njihovi poskusi, da bi izvedli kaj uspešnega, so se končali s tem, da smo potopili njihova 2 podmorska čolna „Cresuel“ in „Mong.“ Kakega laškega podmorskega čolna v južnem Jadranskem morju pa sploh ni videti.

Podjetje našega brodovja je bilo moteno samo enkrat in sicer pri obstreljevanju sovražnih baterij in ladij pri Draču. Italijanska križarka „Quarto“ je napadla naše znatno manjše brodovje, katero se je moralo umakniti.

Kar se tiče ofenzivnega duha našega brodovja, je bil v začetku tako velik, da smo morali posebno mlajše častnike in moštvo v pravem pomenu besede držati nazaj.

Naša podmorska vojska se je razvila čisto drugače, kakor smo si to predstavljali. Med velikimi enotami ni prišlo nikoli do bojev. Za dosedanje uspehe se moramo zahvaliti pretežno mladim častnikom, nadalje moštvu podmorskih čolnov, voditeljem letal in spremljevalcem, končno poveljnikom podmorskih čolnov in sličnih majhnih enot. V inozemstvu tudi nazivajo to vojsko „vojsko kapitanov in poročnikov.“

Vojska je za mornariško mladino izvrstna šola in moram poudariti, da je njeno navdušenje za njo še tudi sedaj tako veliko, kakor v njenem začetku, morem celo reči, da po vsakem podjetju še zraste.

Ne vsem, temveč le nekaterim!

(Beseda z bojišča.)

Na bojišču, dne 29. aprila 1916.

V par mesecih bo dve leti, odkar se je pričela ta krvava svetovna borba. Na tisoče mož je zapustilo doma svoje žene in otroke, sinovi svoje stariše, brate in sestre. Mož se je solzil, ko je zapuščal svojo ženo in male otroke, in marsikateri mož se ni solzil za stonj. Morebiti je videl zadnjikrat svojo ljubo družino, zadnjikrat stisnil roko svojim dragim, dal zadnji poljub svoji zvesti ženi in ljubim otrokom. Mnogim pa še ljubi Bog ni odrezal niti življenja, ampak žive zadovoljno in srečno, mož na bojnem polju, žena z otroci pa oskrbuje zvesto njuno gospodarstvo ter poroča pridno novice svojem ljubemu možu. Njemu zvesta prosi in moli z otroci za srečno svidenje, za zdravje, njuno trpljenje in težave jima je lahko prenašati. Poglejmo pa zdaj še enega moža, katerega od daleč poznaš, da ga razburja nekaj strašnega. Nje-

ekspresnim vlakom, ki gre z Dunaja v Budapešto, Beograd, Niš, Plovidiv, Odrin in Carigrad. Ta proga Dunaj—Carigrad je dolga 1750 km. Vlak vozi 2 dni in 2 noči ter stane okoli 160 K, ako imajo kroge normalno veljavo. Proga Carigrad (oziroma Hajdar-Paša, kakor se imenuje carigradska postaja onkraj Bospora na azijski strani)—Jeruzalem je dolga pa okoli 2250 km in stane okoli 240 K. Vožnja z Dunaja v Jeruzalem stane torej okoli 400 K v II. razredu.

Kaj pa z Jeruzalema ne gre naprej železnica v Egipt? Seveda. Zdaj med vojsko je sicer to ožje vojno ozemlje. Vendar je železnica skoro že gotova. Ako ne bi bilo vojske, bi pa Turki ne mogli delati te železnice. Angleži so jim namreč vedno branili, ker bi se s tem ogroževale — „angleške koristi“ v Egiptu. Proga Jeruzalem—Egipt se odcepi od proge Jeruzalem—Jafa nekako v sredini te proge, pri postaji Sedžed. Proga Jafa—Jeruzalem je dolga 87 km. Od Jeruzalema do Sedžeda je 47 km. Od Sedžeda gre nova železnica v najjužnejši kraj sv. dežele, v Bir es-Seba, staro mesto Bersaba. Proga Sedžed—Bersaba je dolga 65 km. Iz Bersabe je zdaj napravljena lepa avtomobilna cesta skozi Hebron in Betlehem v 80 km oddaljeni Jeruzalem. Iz Bersabe gre železnica naprej proti Egiptu. Uradno je priznано, da je napravljena železnica že kakih 50 km naprej do postaje El Audže. Angleški časniki pa izjavljajo s stranom, da je železnica oddaljena od Sueškega prekopa samo še 40—50 km. Ta zadnji ostanek bi bil hitro gotov, ker je v ravni puščavi. Toda tu je že egiptska fronta. Če potisnejo Turki Angleže nazaj čez predor, je železnica takoj gotova do predora. Od predora v notranjščino Egipta je pa že dovolj železnice.

gov obraz je poln obupa, njegove oči polne sovraštva in jeze, njegovo srce črta grozne čine.

Kdo mu je povzročil vse te strašne in grozovite skrbi, ki ga tarejo in mučijo? Poročilo o nezvestobi njegove žene ga je ranilo, kakor smrtni meč, ter vzbudil v njem strašne namene. Mož tukaj stoji pred sovražnikom ter prenaša vse napore, prenaša zimo in vročino, žejo in lakoto, leži na trdem kamenju in nima s. a. m. e., da bi položil na njo svojo trudno glavo, nima minute mirnega spanja, nobeno minuto ni varen svojega življenja, prelija kri za domovino, stori vse, da bi pomagal obvarovati prelubo mu domovino in njene narode. Primerjaj, žena, kakšna je pa tvoja postelja, kakšno je tvoje stanje. Ali nisi srečna v primeri z našim težavnim in nevarnim stanom? Žena, žena, kaj delaš s svojim možem, kateri te je ljubil in ti je bil zvest? Ali zasluži to on, ki si mu obljubila zvestobo in ljubezen. Njegove solze in žalost vpijejo za maščevanje. Bog drži tudi nad teboj oster meč, s katerim bo neusmiljeno udaril, kakor tepe z vso srditostjo že skoro dve leti ta pregrešni svet. Žena, ali se ne sramuješ, ko čitaš v časnikih, kakšen je dandanes ženski spol, ki kakor divja druhal streže svoj strastem na ta ali oni način? Kmalu bo že neumna živina imela lepše obnašanje. Nočem navesti žalostnih dogodkov, katerih se je žal že več zgodilo in se še godijo. Ali ni tvoje obnašanje meč v srce onim mnogo-mnogoštevilnim vrlim ženam, katere so poštene in zveste svojim možem, katere svojo prisego in ljubezen zvesto spolnjujejo in ki molijo za može ter storijo vse, s čimur bi jih mogle razveseliti? Ali nisi kriva ti njih solz in vzdihov, ker morajo prenašati s teboj vred omadeževano ime tvojega spola? Do vrhunca je prikipela tvoja krivda! Gorje, ko pride zopet čas miru! Kam boste šle, kam bežale od sramote, ko pridejo Vaši preizkušeni in zmučeni možje nazaj? Ali jih boste upale pričakati? Za stoletja ste osramotile ženski spol!

Kaj pa ve dekleta? Tudi pri vas ni vse v redu: Kakor konji brez uzde se nahajajo pri vas v vaši sredini dekleta, katerim pač prisoja drugačno ime. Vzdignite se, ve poštena dekleta, ve poštene in zveste žene, ter branite vaš doslej spoštovani spol! Poglejte, kako propada, pogledajte, kako se sramoti pred celim svetom! Nihče več ne zaupa, nobena obljuba nima več veljave. Vzdignite se, ve, bodite kakor straža, da si ne bo pridobil hudi duh vsega žensstva! Razsolziti se mora pošten človek nad obnašanjem nekaterih poživljenih žensk. Pomislite, take ženske, kako odgovornost si nalagate na vašo že itak obloženo dušo! Kakšna bode mladina, katere vse natančno opazuje in zasleduje, kako se obnašate ve? Ali se ne spominjate besed sv. evangelija, v katerem pravi naš Zveličar: „Gorje svetu zavoljo pohujšanja! Kdor pa pohujša katerega teh malih, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja.“ Kakšno boste imele odgovornost na sodni dan? Vse vas bode tožilo, vse kazalo na vas. Kako boste obstale? Mogoče, da boste rekle: Vsak pometaj pred svojim pragom! Dobro, opomnim pa, da takih smeti nimamo pred našimi pragi in so tudi pri vas brez potrebe.

Ne bodite pa užaljene vsled tega mojega dopisa ve poštene in zveste žene, ve pridna in dobra dekleta, ampak storite to, kar je v vaši moči, da se zatre ta kuga, da se ne bode ime vašega spola postavljalo v sramoto, temveč da bodo žene in dekleta v veselje domovini, v veselje nam, ogleđalo lepih čednosti mladini, ljubemu Bogu pa, da bomo vsi podložni otroci.

Častiti gospodje dukovniki, prav pristrčno vas prosimo vsi iz bojnega polja, bodite nam posredovalci pri naših zgoraj navedenih željah in prošnjah! — Vas pozdravlja vaš prijatelj F. B.—z.—a, četovodja, 10.-87. stotnije.

Odgovor ženi s Pohorja.

Posestnik in trgovec iz konjiškega okraja nam piše:

V 17. številki „Slovenskega Gospodarja“ opisuje „žena s Pohorja“ položaj najemnikov. Dovolim si kot posestnik in trgovec na isti članek svojo opazko:

Najemnica se pritožuje, da ne dobi zemlje v najem in da ista leži v pušči. To ni res! Ako bi imel kmet zemlje več kot je sam potrebuje in bi bila opuščena, bi imela gotovo občina, oziroma žetvena komisija, pravico jo oddati. Najemnica naj se samo pritoži in gotovo ji bo pomagano. Kar se pa tiče žgancev in krompirja, pa rečem, da je dandanes vsak gospod

in kmet z njimi zadovoljen, samo če jih ima. Meso si pri današnji draginji more le malokdo kupiti.

Omenim naj še položaj trgovcev. Najemnica želi, da bi bile na vsem blagu označene najvišje cene. Dobro bi bilo to tudi za nas male trgovce na deželi, a iste naj se označijo že v tovarnah in v židovskih zalogah in ne šele tukaj. Omenim naj le petrolej. Kupil sem ga, ko še ni bilo označenih najvišjih cen in imel sem potem, ko so se označile najvišje cene, 12 vinarjev pri 1 litru izgube. Zakaj se niso cene označile že v velikih zalogah?

Gotovo bo po vojski, kakor pravi najemnica, mnogo revežev, kakor tudi mnogo milijonarjev. Pa med malimi trgovci menda ni nobeden tako srečen! Pač pa bo šla, ako vojske še ne bo kmalu konec, — marsikatera mala trgovina spat. Da bi pa po vojski ne bilo toliko revežev, bi marsikatera žena, katere mož je pri vojaki in dobi ona visoko podporo, lahko kaj prihranila.

Najvišje cene za drva.

V zadnjih mesecih so cene za drva poskočile tako, da je sklenilo cesarsko namestništvo jim določiti ceno. Cene se razlikujejo po tem, ali lastnik gozda sam dobavlja drva ali pa jih drug prodajalec prodaja na drobno občinstvu. Po teh cenah se je treba na vsak način ravnati, da se izognete sodniskemu preganjanju zaradi navijanja cen.

Primerne cene so te-le:

I. Za prodajo drv po producentu (lastniku gozda) loke železniška postaja, kjer se nalagajo, za polena in nekalane hlude za kubični meter:

1. iz gozdov, oddaljenih do 3 km od postaje za nalaganje drv 14 K;
2. iz gozdov, oddaljenih 3—8 km od postaje za nalaganje drv 16 K;
3. iz gozdov, oddaljenih čez 8 km od postaje za nalaganje drv 17 K.

Daljava od železniške postaje za nalaganje drv se meri po cestah in potih, ki so pripravni za izvoz drv, torej ne mogoče po ravni črti po zraku od prostora, kjer ležijo drva v gozdu do železniške postaje.

II. Za prodajo drv na drobno neposrednim konzumentom (po lesnih trgovcih, trgovcih z mešanim blagom in branjevehi):

1. za hlude, 20 cm na dolgo, za kubični meter:
 - a) iz trdega 6.90 K,
 - b) iz mehkega lesa 6.90 K.
2. Za polena, 20 cm dolge kalane plohe:
 - a) iz mehkega lesa po 30 kg 2.70 K,
 - b) iz trdega lesa po 50 kg 3.40 K.
3. Za tresje (za podkuriti), 20 cm dolga na drobno razsekana polena: 25 kg 211.30 K.

Politične okrajne oblasti smejo, ako to dopušča, krajevne razmere, določiti za svoja okrožja primerno nižje cene in jih tudi objaviti. Prej pa morajo vprašati za mnenje izvedence in komisije za določitev cen.

Političnim oblastim se dovoli, da smejo zahtevati potrebne množine drv na podlagi §§ 4 do 7 cesarskega ukaza z dne 7. avgusta 1915, drž. zak. št. 228, ako bi se branili lastniki gozdov ali lesotržci dobavljati po zgoraj navedenih cenah. Zahtevajo se lahko tudi še stoječa drevesa.

Današnja vrednost konopelj.

Med rastline, ki so dosegle tekom sedanje vojne silno visoko vrednost, spadajo tudi konoplje. Danes stane 100 kg konopljinega prediva 250 do 300 K. Najvišja cena, ki se plačuje za čisto otrto predivo, znaša pa tudi do 380 K. To je tako visoka cena, da nimamo danes nobenega pridelka, ki bi se bolje izplačal, kajti pomisliti moramo, da se da na 1 oralu zemlje pridelati tudi 6—10 meterskih stotov četrtega prediva in da nam nese predivo, če ga računamo po 300 K meterski stot, celih 1800 do 3000 K na oralu. To so pa dohodki, ki so izredno visoki.

Danes pridelujemo pri nas le še malo konopelj, ker je cena v zadnjih letih pred vojno zmiraj bolj padala sprito konkurence, ki so jo delale inozemske predvratne rastline, n. pr. manila-konoplje in drugo. Le semintja se je še ohranilo nekoliko tega pridelka. Danes je pa konopljin predivo zopet dragocen pridelek, po katerem se čimdalje bolj povprašuje in katero se čimdalje dražje plačuje.

Tisti naši gospodarji, ki so do zadnjega sejali konoplje, jih bodo gotovo tudi letos, ker veje, da jih čaka lep izkupiček. Prav gotovo se je tudi že eden ali drug sosed odločil za ta pridelek in je namenil kako njivo za letošnjo setev.

Kdor pa konopelj še sploh ni sejal in ne pozna te kulture, ta jih letos tudi ne bo, ker mu manjka za to potrebnih pogojev in pridelovalnih sredstev, kajti taka setev se ne da v zadnjem trenutku na novo upeljati.

Kar se tiče sicer uspevanja konopelj, rastejo te rastline povsod dobro, kjer nam obroditelja pšenica in turščica. Glavna stvar je pri konopljah, da jim pravimo dobro pognojena tla. Če jim gnojimo s hlev-

skim gnojem, ga je treba že jeseni porodati. Ker je spomladno gnojenje manj vredno.

Konoplje moramo sejati na plevela čiste nlive, po deteljščih, po sočivju in okopavinah. Par let rastejo tudi lahko zaporedoma na isti nivi, če im do- seboj gnojimo. Pri setvi je poziti na enakomerno pose- tev in da pride seme v svežo zemljo, ker nam v tem primeri prej in bolje izkalo.

Ker so konoplje zelo občutljive proti mrazu, jih sejemo šele v drugi polovici mesca aprila ali mesca maja. drugod tudi še do sredi mesca junija. Ker jih je treba za predivo gosto sejati, potrebujemo na ora- lu povprek 170 litrov ali 80 kg semena.

Kdor bi hotel za prihodnje leto potrebno seme doma pridelati, naj poseje nekaj konopljinih rastlin med krompir, med korenje ali med peso tako redko, da stojijo rastline po več metrov narazen.

Italijansko bojišče.

Od zadnjega našega poročila so se na italijan- skem bojišču vršili sledeči dogodki: Dne 1. ma- ja: Naši so pregnali Italijane na gori Rombon iz več postojank in pri tem ujeli čez 100 alincev, med njimi 3 častnike. Pri Gorici so naši sestrelili veliko italijansko zračno ladjo, ki je plula do Ljubljane. Ladja je zgorela in padla na goriško vežbališče. Na- ša pomorska letala so obstreljevala Valono in Brindi- zi. V Valoni so bombe uspešno zadele baterije in pri- staniške naprave ter letalne postaje, pri Brindiziju pa vlake, kolodvor, skladišča in skupino rušilcev. Tudi v mestu je razpočilo več bomb. Sovražno letalo so naši takoj pregnali. Bombe so metali naši tudi na italijansko križarko „Marco Polo.“ Letala so se sre- čno vrnila. — Dne 5. maja: Sovražni napad na Rombon so naši krepko odbili. Na Tirolskem pri La- varoni so naši vrgli Italijane iz prednjih postojank severno-zahodno od naše utrdbe Lusern. — Dne 6. maja nobenih posebnih dogodkov. — Dne 7. ma- ja: Lah je streljal na goriško območje in postojan- ke pri Sv. Martinu. Zahodno od Sv. Martina so na- ši z mino razstrelili sovražno postojanko. Italijani i- meli velike izgube. Na severnem pobočju gore Sv. Mihaela naši zavzeli manjšo sovražno opirališče. V Tirolah živahni topovski boji. Naši letalci metalibom- be na sovražno taborišče v Chioprisu, južnoizhodno od Kormina. — Dne 8. maja: Nobenih posebnih dogodkov.

Minister za neodrešene Lahe, žid Barzilaj, je dne 5. maja govoril v Kvaru pri Genovi, kjer je raz- glasil, da se sedaj Lahi ravna pri svojih bojih po novem načinu. Izzivajo baje naše napadanje! Prej so bili bolj prešerni, oni so nas napadali ter korakali proti Dunaju. O tem korakanju se je Barzilaj žalost- no izrazil, da še je pot dolga in težavna.

Zopet italijanski zrakoplov nad Ljubljano.

Ob izlivu Vipave pri Majnici je dne 4. maja priletel velik italijanski zrakoplov čez naše soške po- stojanke ter krenil ob Idriji proti Ljubljani in Zalo- gu, ne da bi bil napravil z metanjem bomb kakšno škodo. Ko je hotel na povratku zopet čez soške posto- janke, mu je zaprl pot ogenj številnih baterij. Poleg tega se je spustilo več naših letalcev za njim. Za- man je poskušal srebrnosivi kit, da bi se odtegnil malim brzim avstrijskim zračnim borilcem. Dvakrat tako brza bojna letala so ga preletela pri Dornbergu in eno ga je napadlo s strojno puško ter ga zadelo z gorljivim izstrelkom. Goreč je padel vodljivi zrako- plov na goriško vežbališče. Iz pogorelih ostankov so potegnili trupla štirih letalcev. To je tretja uničena italijanska zračna ladja.

Uničen italijanski zrakoplov.

Črnovojnik Andrej Polanec, doma iz Huma pri Ormožu, nam o gornjem dogodku poroča z italijans- kega bojišča:

Dne 4. maja v jutro ob pol petih se je vračal sovražni italijanski, kakih 20 metrov dolgi zrakoplov s svojega ponočnega poleta v smeri proti Gorici. Na- ši topničarji so ga obdali s šrapneli in aeroplani s strojnimi puškami. Končno je bil nekoliko pred Gori- co smrtno zadet. Nagnil se je navpič, strašen ogenj se je vsul in obdal ga je črn dim. Bil je v nekaj tre- nutkih z vsem skupaj uničen.

Velikanoč v snegu.

Slovenski pionirji nam pišejo s koroške fronte: Bili smo nekaj časa v ozadju. Ker se nam je bližala Velikanoč, smo se jeli razgovarjati, kam da letos pojdemo po pisanko. In že v soboto zvečer do- bimo povelje, da naj gremo k Lahom gledat, če se i- majo kaj polente za Velikonoč. V nedeljo jutro, ko smo po navadi doma začeli segati po blagoslovljenih rečeh, smo se tukaj začeli pomikati proti sovražniku. Pot naša je bila čez planino, kjer nam je grozila bu- rja in silen dež. Premočeni smo dospeli na pol hri- ba, kjer nas je dež začel polagoma zapuščati in ob- iskovati sneg. V sneženem metežu smo šli na vrh te visoke planine. Kjer bi drugače imela biti na pro- stem cesti, so bili sedaj iz velikanskega snega klan- ci 4 do 5 metrov globoki, po katerih smo šli naprej do cilja in se tam naselili blizu polentarjev. Bili smo mokri in se tresli od mraza, da še morda nikdar ne

tako in bližala se je noč. Sedaj se je šlo za prenoči- šče tu v tem pustem kraju, kjer ni nobenih hiš, a slovenski junak ne izgubi korajžje.

Iskrene pozdrave pošiljamo iz sneženih planin vsem domačim in čitateljem „Slovenskega Gospodar- ja“: desetenik Alojz Uhl, doma iz Jarenine; poddeset- nik Alojz Pupaher od Sv. Duha; poddesetenik Anton Mitri iz Postojne; pionir Feliks Nerat od Sv. Ruper- ta; pionir Ivan Dokl od Sv. Antona v Slov. gor.; pionir Franc Planinšič od Sv. Lovrenca; Ivan Se- devčič; Friderik Selinšek, doma od Sv. Janža na Drav. polju.

Slovenski smučarji na 1900 m visoki gori.

Desetenik Ivan Mir od Sv. Jurija na Ščavnici nam piše z italijanskega bojišča:

Nekoga dne je Italijan začel močno razbijati. Kosci granat so se valili po skalovju. Svet se je tres- sel, kakor da bi bil nastal potres. Vedeli smo, kaj da namerava. Kmalu smo bili pripravljeni z nasajenimi bajoneti in smo ga pričakovali. Ni še minulo četr- ure, že je zakričal svoj „Avanti! Avanti!“ Sovra- žnik se mi bliža vedno bolj, kmalu ga dobim na cilj. Najbolje so mi služile ročne granate. Italijani so se kar kadili po kamenju. V najboljšo pomoč nam je bi- lo vrlo topništvo, ki je streljalo iz vseh kalibrov. So- vražni napad smo srečno odbili. Veselo je bilo gle- dati, kako so se kadili polentarski klubuki v zraku. Se nekaj dni pozneje se je igral vihar z italijanski- mi peresi po planini.

Res smo imeli lanske leto huđe napade v Gali- ciji, ali takih kot tukaj pa še nisem občutil. Nikdar ne pozabimo na ljubega Boga in ga prosimo, naj nam stoji ob strani in nam da zmago v naše roke. Že 16. mesec teče, kar se nahajam na bojnem polju. Bil sem enkrat lahko ranjen, odklikovan z bronasto in srebrno hrabrostno svetinjo II. vrste. Cil sem in zdrav, četudi sem sedaj 1900 m visoko doma.

Prisrčne pozdrave pošiljajo: Desetenik Iv. Mir iz Rožičkega vrha, pešec Viktor Zamuda iz Drago- tinskega vrha pri Sv. Juriju na Ščavnici, Jož. Štif- tar iz Radgone, Jožef Kupec iz Celja, vsi pri alpin- skih smučarjih.

Rusko bojišče.

V rumunskih listih krožijo dan za dnevom ve- sti, ki so očitno poslani iz Rusije, da v Besarabi- ji pričakujejo prihod carja. Ob enem se tudi poroča iz Rumunije, da Rusi že več kot mesec dni delajo v bližini rumunske meje strelske jarke in okope. Ali je to početje samo slepilo, ali se Rusi res več ne zane- sejo na Rumune? Sicer pa vlada na celi ruski fronti že deli časa precejšnji mir. Edino ob besarabski ér- ti in ob Strypi se od časa do časa oglašajo ruski topovi.

Francosko bojišče.

Boji pred Verdunom so na obeh straneh Moze postali zopet živahnejši.

Dne 4. maja so Nemci na levem bregu Mo- ze zahodno od Avocourta zasedli nekaj francoskih jarkov, na izhodni strani pa so vrgli Francoze iz večih okopov v smeri proti višini 304 (3 km severno od vasi Esnes). — Dne 5. maja so se boji nadal- jevali. Francozi so zopet morali izprazniti nekaj jar- kov severno od višine 304. — Dne 6. maja so se nemške postojanke pomaknile dalje proti višini 304. — Dne 7. maja so Nemci zasedli vse francoske jar- ke na severnem pobočju višine, nekaj nemških čet se je pomaknilo celo do vrha tega hriba. Francozi so pri bojih na nož imeli velike izgube. Ujetih je bilo 1280 mož. Isti dan so Francozi srdito napadali nem- ške postojanke pri postojanki „Mrtvi mož“ (severno- izhodno od višine 304) in na obeh straneh sela Thia- umont (izhodni breg Moze). Na izhodnem bregu Mo- ze so Nemci močno napadli francoske postojanke med gozdom Haudromont in utrdbo Douaumont, a so bili odbiti. — Dne 8. maja se je nemška črta na za- hodni strani višine 304 pomaknila zopet dalje proti ju- gu. Nemci so namreč tega dne zasedli sovražne po- stojanke južno od Termiten-hriba, (južno od Haucou- rta). Francozi so srdito napadali nemške postojanke pri višini 304 in pri selu Thiaumont na izhodnem bregu Moze. Uspeh zadnjih bojev je, da se je nemš- ka črta na zahodni strani pomaknila zopet za 1 km dalje proti jugu.

Višina 304 — zadnji stebel.

Iz švicarskega mesta Geneva se poroča dne 9. maja:

Nemški uspehi na zahodnem bregu Moze tekem zadnjih 48 ur so na pariško prebivalstvo napravili velik utis. Francoska uradna poročila skušajo z na- vduševanjem ustvariti zopet ugodno razpoloženje. Ge- neral Veroux obsoja, da se neuspehi na francoski strani tako hladno sprejemajo, prav mu pa tudi ni, če se radi neuspehov francoskega orožja položaj pre- slabo sodi. Bojna črta, tako pravi general, še ni pre- več zrahljana. Seveda je višina 304 po mnenju gene-

rala zadnji stebel druge francoske črte pred Verdu- nom. Vsi naši pogrški se sedaj maščujejo. Gotovo je, da francoska kritja niso popolnoma varna pred tež- kimi nemškimi topovi, dočim so nemške postojanke ve- liko boljše izdelane.

800.000 Francozov pri Verdunu.

O zavzetju „višine 304“ piše vojaški strokovni pisatelj Moraht sledeče:

V teh hudih francoskih obrambnih bojih za Ver- dun je pač umevno, da se opetovano bavijo nemška in francoska uradna poročila z vprašanjem o izgubah. Kakšen je položaj pred Verdunom, se vedno bolj vidi iz naraščajoče uporabe sil, katere mora zastavljati nesrečna Francija v tej dobi vojske. 51 francoskih di- vizij se je nahajalo v brezuspešni borbi, da bi zru- šili nemške napade na Verdun. Med temi se nahaja 800.000 mož, kakor se zdi, polovica trenutno še za boj sposobnega moštva francoske armade. Povsod, kjer so Nemci dosegli uspehe na izhodu in zahodu, se jim je to posrečilo z manjšim številom čet. Glavna pogoja za izvojevanje zmage sta kakovost čet in duh vojaštva. Ta vrednost pa je pri nemških četah vedno večja. — To si naj dobro zapomnijo nasprotniki in tiste nepri- stranske države, ki zavidajo Nemčijo.

Turška bojišča.

Plen v Kut-el-Amari je bil izredno velik. 40 topov, 26 strojnih in 5000 drugih pušk, velikans- ka množina streliva in vojnega gradiva je prišla v last Turkom. Angleži se v Mezopotamiji po porazu pri Kut-el-Amari polagoma umikajo. — Ob Sueškem prekopu se je dne 1. in 2. maja vr- šil pri kraju Katija vroč boj. Turki so premagali ce- lo angleško brigado in zapodili v beg. Turki so od- vzeli Angležem 240 glav govede, 120 kamel in veliko množino drugega vojnega gradiva. — Z bojišča ob Adenu (ob Rudečem morju) prihaja zakasnelo poročilo, da so Turki v bitki dne 15. in 16. marca pobili 3000 Angležev.

Pred Solunom.

Vsa znamenja kažejo, da četverosporazum ven- dar le ni upal po grškem ozemlju prevažati srbskih čet iz Kria v Solun, ampak po morski poti. Uradno se poroča, da je že 20.000 Srbov prispelo v Solun, vseh skupaj bo baje 150.000. Srbski politiki niso nič kaj zadovoljni, da se še zadnji ostanki srbske arma- de porabi za boje, kajti pravijo, potem bo Srbija brez močjih, četudi se zopet pridobi. Toda težko, da bi se četverosporazum oziral na to bojazen, ampak kadar pride pred Solunom do bojev, bodo Srbi zopet prvi žrtvovani našim topom in strojnimi puškami.

Francozi so zasedli severozahodno od Soluna in južno od Bitolja mesto Florina. Bojijo se baje, da bi jih mi in zavezniki obkolili na levem krilu.

Ukrajinci pri Burianu.

Odpošlanstvo Ukrajincev (Rusinov) se je poklo- nilo našemu zunanjemu ministru baronu Burianu ter mu razložilo sedanje ukrajinske želje. Pogovor je tra- jal eno uro.

Kje bo konec vojske?

Na Japonskem je nedavno izšla velezanimiva knjiga. Po svoji vsebini ne zastopa mnenja posamez- nika, marveč mnenje „Narodnega obrambnega odse- ka“, katerega predsednik je grof Okuma, japonski ministrski predsednik, podpredsednik pa baron Kato, sedanji japonski zunanji minister. Člani so armadni in mornariški častniki, minist. in vladni uradniki. Nad en milijon izvodov te knjige je že bilo prodanih in sedaj je izšla v šestem natisu. Naslov se glasi: „Vojna med Japonsko in Ameriko.“ Naslovna slika kaže zmagovalen japonski dreadnought in raztrga- no, prevrnjeno ameriško zastavo.

Knjiga začne z besedami: „Sreca 60 milijonov Japoncev so razplemenjena v pogumu in neugnano, kakor veliki vihar, ki veje z nebov, hočejo začeti voj- no proti Združenim državam, ki bo širokoustnim A- meričanom dokazala, da japonsko ljudstvo ne pozna nobenega umikanja in da so njegovi vojniki neprema- gljivi. Vprašanje je, zakaj naj vodimo vojno proti Združenim državam? Prvič radi absolutne nečloveč- nosti Združenih držav, radi zabranitve japonskega priseljevanja in radi očitne in otipljive krivice ta- ke postavodaje proti Japoncem. Združene države skr- bno razločujejo med nami in Kitajci, ki so veliko ni- žjega stanu in vzgoje.“

Nato sledi natančen opis Kalifornije. Mehika se označuje kot veliki in mogočni zaveznik Japonske, ki bo pomagal proti Združenim državam, kakor hitro pride čas za to. Dalje slove: „Izveščani vojniki naj se pošljejo kot delavci in bogati trgovci, da vzamemo Filipine in Honohulu. Te otoke moramo vzeti, da trd- no in enkrat za vselej položimo roko na Pacifiški o-

cean. Američani se širokoustijo s svojim Panamskim prekopom in vendar je tako smešno enostavno za nas, da jim ga razbijemo z žrtvijo enega samega starega parnika polnega razstrelil. Po imenu bi bil seveda le trgovska ladja, toda na dano znamenje bi maloštevilna posadka zapustila ladjo, šla na kopno in izginila. Nato sledeča razstrelba bi porušila kanal vsaj za mnogo mesecev. Predno bi prišle ameriške ladje okrog južne Amerike, bi mi že davno vzeli otoke. Saj leže isti mnogo bližje naši nego ameriški obali in potem bo zelo težka reč spraviti nas zopet vun, kajti naše brodovje je mnogo močnejše nego ameriško, bolje oboroženo in bolj vodjeno. Vedno odkar smo zmagali ruske trupe, nam je cel svet izkazoval najvišje spoštovanje in čišlanje.

Nato sledi ostra kritika ameriških delavskih organizacij in časnikov, ki so vsi „podkupljivi.“ Temu se ni čuditi, če se ve, kako goljufiva je ameriška — čast. „Naš klic: Kvišku v Kalifornijo! Na Hawaii! Na Filipine! bo prišel. Duh ameriške hinavščine se dviga kvišku kakor smrdljiv oblak in razdevlje lepo to nedolžnega neba.“

Potem se smeši mešana ameriška pasma in njena takoimenovana vzgoja. „Način našega postopanja se sicer ne krije z našimi pojmi o časti, toda če se pomisli, da imamo opraviti z narodom lažnjivev in zaničevalcev postav, moramo ravnati par force, kakor so ravnali Rimljani. Amerika ima samo enega Boga — zlatega boga. Kljub temu, da njeno sv. pismo preprosto česčenje zlate podobe.“

Program Japonske proti Ameriki se povzema v naslednjih stavkih: „Naša velika misel in naš politični sestav je v tem, da osvojimo Kalifornijo, da posedujemo Sandviške otoke, Samoa in Filipine. Mi moramo svojo moč v to prihraniti. Varčeni moramo biti v našem življenju. Vse za to misel. Naša mladina se mora učiti, da je edini nas žaleči sovražnik našega ljudstva — Amerika.“

To so zanimivi glasovi, ki nič kaj prijetno ne zvone za četverosporazum ropotajoči Ameriki. Japonska hoče iz svetovne vojske dobiti tudi svoj dobiček, in utegne ga dobiti, ako nastopi ne proti nam, ampak za-se proti Ameriki in Angleški. S tem bi Japonska zaključila svetovno vojsko.

Slovenske žrtve za domovino.

— **Franc Furek.** Od S v. V i d a pri Ptuj se nam poroča: S severnega bojišča nam je došla prežalostna vest, da je padel junaške smrti, zadet od sovražne granate, priden mladenič Franc Furek, rojen v Gornji Pristavi. Rajni junak je bil vpoklican dne 15. marca 1915, star šele 21 let, pa moral je zapustiti svet. Poslovil se je od svojih domačih zelo težko, sluteč, da jih ne vidi nikoli več. Dne 22. junija 1915 je odrinil na severno bojišče, kjer se je hrabro boril. Mesca julija je bil ranjen v prsi in je sčasoma malo ozdravel. Dne 28. novembra pa je odšel zopet na bojišče, kjer se je junaško bojeval do 6. marca 1916. Naj mu bo tuja zemlja lahka!

— **Ferdo Majhenič.** Padel je na južnem bojišču Ferdo Majhenič, huzaren gospodar in vnet član Katoliškega izobraževalnega društva pri S v. A n d r a ž u pri Velenju. Uradno poročilo se glasi: „Globoko ganjen mi je izvršiti žalostno dolžnost. Obvestiti vas moram o junaški smrti vašega soproga. Italijanski strel iz puške je našemu vrlemu tovarišu tako nesrečno predril obe gornji stegni, da je v kratkih minutah izkrmavel. Zvesto je izpolnil svojo dolžnost ter padel za dom in cesarja. Čast njegovemu spominu! Njegov grob je kar za postojanko njegovega voja. Njegov bližnji tovariš ga je zagrebel. Označiti kraj mi zdaj radi vojaške tajnosti ni dovoljeno.“

— **Anton Munda.** Od S v. T o m a ž a pri Ormožu: Pred več tedni je pisal dragim zadnje vrste: „Teško ranjen ležim že peti dan v bolnišnici. Veliko trpim, upam pa, da bo že spet bolje, če bo božja volja.“ Potem je umolknil, na vsa pisma nobenega odgovora, ves klic zaman. Ali je pozabil na ljubljene stariše, ljubeče sestrice in brate, ko je poprej vendar pisal po pismom ponavljal le eno željo: Še enkrat videti drage, vsakokrat dostavljajoč: „če je tako volja božja“? Ali se je izpolnila slutnja, ki jo je izrazil pri odhodu na bojišče, da ne bo nikdar več videl domače hiše in njih, ki ga bodo doma tako težko čakali? Prišel je naposled glas o njem, pa ne od njega, ampak od tuje roke pisano kratko poročilo, da Tončeta ni več med živimi, da je že dne 14. februarja v 20. letu svojega življenja podlegel težki rani v bolnišnici na južnem bojišču. Rajni je bil blag, ljubezniv mladenič, zvesta opora svojih starišev in od šolskih let naprej vnet član domače Marijine družbe in Mladenške zveze. „Božja volja je bila, da se ne vidimo več tukaj, na svidenje nad zvezdami!“ Zdi se nam, da te slišimo klicati še iz ranega groba. Dragi duša, odpočij se v Bogu in prosí pri njem za svojo, zlasti za brata-vojaka, da srečno prestopita vse nevarnosti!

— **Jožef Orel** je bil sin poštenih kmečkih starišev v Žekoven, župnija Mozirje. Bojeval se je v Srbiji, potem je bil v Sarajevu, tam je postal desetnik in je bil ves čas v Srbiji in Črnigori. Bil je tako srečen, da ni bil ranjen, pač pa se je prehladil, potem pa je dobil dopust od 1. marca do 15. marca; doma pa je hitro podlegel bolezni v domači hiši.

Lepo mu je stregla njegova mamica ter sestre, ker pa ni bilo zdravniške pomoči, je dne 18. marca mirno v Gospodu zaspal. Bodi mu domača zemlja prav lahka!

— **Franc Protner.** S v. P e t e r pri Mariboru: V soboto, dne 6. maja, ob 3. uri popoldne smo imeli prvi vojaški spreved na Goro. V javni bolnišnici v Mariboru je namreč umrl dne 4. maja Franc Protner, kmet iz Dragučove, v 35. letu svoje dobe. Kot črno-vojniki je služil v čuvajnem bataljonu v Mariboru in je zbolel na slepiču. Operirali so ga, a vnela se mu je pri tem še trebušna mrena. Tega srce ni preneslo in tako je spreviden s sv. zakramenti umrl. V svoji oporoki je zahteval, da ga pokopljejo na Gori v rodbinski grob. Zapustil je troje nepreskrbljenih otrok, žalibog brez matere. Krščanskemu možu, ki je tukaj pretrpel veliko bridkosti, pa jih je udano v sv. voljo božjo potrpežljivo prenašal, naj sveti večna luč!

— **Vinko Sloški, Franc Medved in Franc Vodusek.** Iz sredine Azije je prišla domov prve dni v mesecu maju dopisnica od ujetnika Martina Fidler iz Jarmovca, župnija Dramlje od dne 5. dec. 1915, da je umrl Vinko Sloški, veseli in pametni mladenič. Bo ti naj povrne v raju tvoj dar življenja domovini. Par dni po novici je oče rajnega umrl. Na zemlji daleč ločena, sta v večnosti skupaj. Pred Belgradom je padel Medvedov Franc. Naj v miru počiva! Z njim Franc Vodusek, ki je sklenil svoje življenje že v jeseni leta 1914, pa je šele letos na Velikonoč prišlo poročilo.

Iztirani ženitvovanjski gostje.

Topničar Anton Erjavec, doma iz Ljutomera, nam piše iz mesta Zombolja na Ogrskem:

Nedavno se je v nekem mestu na Ogrskem odigral dogodek čisto posebne vrste. V hiši židovskega rabina Davida Süsa so obhajali poroko njegove hčere in vsi gostje s hišnim gospodarjem vred so bili s pomočjo policije izgnani iz hiše na prosto.

Kako pa je prišlo do tega? Čisto naravno. Neka gospa soproga huzarskega nadporočnika si je že lansko leto najela stanovanje v omenjeni hiši. Dne 1. februarja t. l. pa je odpotovala k svojim sorodnikom, in je plačala stanarino do 1. avgusta naprej. Pohištvo je pustila zaklenjeno v svojem stanovanju. Te dni pa se je dotična gospa nenadoma vrnila in kako se je začudila, ko je našla goste v svojem stanovanju in sicer prav židane volje. Hitro je šla k bližnjemu odvetniku, s katerim se je kmalu vrnila. Z največjo odločnostjo je protestirala, da se je udrlo v njeno stanovanje in je zahtevala, da gostje sobe takoj izpraznijo. Strah se je polotil številnih gostov, ki so se v lepo opremljeni sobani prav imenitno zabavali. „No, kaj takega pa še ne“, je vzdihnil rabin, hišni gospodar. Hotel se je pogajati z odvetnikom, a ta je na vse prošnje odgovarjal z neusmiljenim: „Ven!“ Ker se je rabin le še obotavljal, je pozval odvetnik policijo na pomoč. Radi ali neradi so se morali gostje ločiti od bogato obložene mize. Vsekakor pa se jim je zdelo škoda pustiti buteljke, torte in pečenke, zato je vzel vsak izmed gostov z mize, kolikor je največ mogel. Eden izmed gostov se ni mogel vzdržati in je zaklical hišnemu gospodarju: „To je pa bilo le prebrdiko, gospod Süs!“ Cela zadeva se bo končno odigrala pred sodiščem.

4. vojno posojilo!

Oddaja živine.

Živinoprometni zavod za štajersko deželo je pričel zadnji teden svoje delovanje. V nekaj tednih bodo edino tisti možje, ki imajo pooblastilo od tega zavoda, smeli nakupovati živino; izginili bodo dočela prekupeci in tudi od vojaške oblasti nastavljeni nakupovalci. Opozarjamo že sedaj vse živinorejce na dejstvo, da se je zasnovala deželna komisija, ki po tem prometnem zavodu mora skrbeti za nabavo živine, zlasti za vojaštvo. Deželna komisija ima v prvi vrsti namen, da nakupuje živino in varuje tudi živinorejce, kar je velike važnosti za poznejše čase. Zahteve vojaške oblasti so ogromne, kar je pač umevno, ker morajo oskrbovati vse dežele meso za milijone in milijone ljudi. Samo za vojaštvo v deželi rabimo na teden čez 600 glav; to moramo dobiti v deželi; poleg tega mora dežela dati za vojake na fronti že mesca maja nad 6000 glav živine. Pomisliti moramo, koliko rabi še civilno prebivalstvo. Deželna komisija ima

zares težavno nalogo, če hoče zadostiti vsem tem potrebščinam; toda ona se zanaša na živinorejce, njih požrtvovalnost, v prepričanju, da vsi vedo, da gre meso in živež za naše sinove, naše očete, ki preliva jo kri za domovino. Radi tega naj ne bodo nikdar nevoljni, če bodo prodali več kakor bi sicer hoteli. Če deželna komisija ne zamore zbrati teden za teden zadostnega števila živine, bi morala vojaška oblast začetni takoj z rekviriranjem. Povsod se bode pa pazilo na to, da ne izgubimo plemenske živine in ohranimo naraščaj. Naša dežela je najbolj srečna, ker ima še vsaj dokaj mlade živine.

Dodatno smo k temu predmetu dobili z verodostojnega mesta še sledeče pojasnilo: Nakupovalci za graško živinsko vnovčevalnico, ki bo začela te dni delovati, so dobili naročilo, da se mora pri izplačilu od vsake nakupljene glave živine prodajalcu odtegniti 25 kg. Pač pa sme prodajalec zahtevati, da se živina tehta pri prvi najbližji tehtnici. Živina se sme pred prodajo tudi pošteno nakrmiti in napojiti. Nadalje določa vladna odredba, da mora živinorejec živino, katero nakupovalec zahteva za oddajo, oddati. Ako bi živinorejec ne bil zadovoljen s ceno, ki je uradno določena (glej članek „Spremembe v živinski kupčiji“ v št. 16 „Slov. Gospodarja“ z dne 20. aprila 1916), mora zahtevano živino kljub temu oddati, denar pa, ako ga noče sprejeti, se mu bo pri obči uradu založil. Prodajalec ima pravico, da potem sodnije zahteva višjo ceno. Živina pa se mora na vsak način oddati. Po § 4 cesarske naredbe z dne 7. avg. 1915, drž. zak. št. 228, se sme zahtevana živina, ako jo živinorejec na zahtevo nakupovalca ne bi hotel oddati, v skrajnem slučaju odvzeti s silo z žandarmerijsko pomočjo. Tle leta pod 6 meseci so od te odredbe izvzeta. Ako pa ima živinorejec kako glavo živine v klavne namene na prodaj, jo lahko ponudi potom občinskega urada okrajnemu glavarstvu ali pa nakupovalcu. Živinski potni listi se morajo ravno tako izpolniti kakor dosedaj ter mora naj niti natančno biti zaznamovana prodajna cena. Če je treba, se mora tudi pravočasno dobiti klavno dovoljenje, za kar bo sišrbel nakupovalec. Nakupovanje vsake vrste živine od hiše do hiše je odslej prepovedano. Za nekaj časa (do preklica) smejo mesarji za lastne potrebe nakupovati živino, a izkazati se morajo povsod z obrtnim listom. Vojaški nakupovalci pa odslej živine ne smejo več nakupovati, ker dobi vojaška uprava potrebno živino od živinske vnovčevalnice. Nakupovati torej smejo živino odslej samo nakupovalci živinoprometnega zavoda, ki imajo tozadevne izkaznice. Če se kdo brani oddati živino, sme nakupovalec brezopojno pri okraj. glavarstvu zahtevati pomoč. Ugovora zoper to odredbo ni. Župani morajo izvrševati navodila okrajnega glavarstva ter pomagati pri oddaji živine. Živina se sme odslej svobodno nakupovati in prodajati edino na živinskih sejmih. V slučaju potrebe sme plemensko in vozno živino kupiti tudi sosed od sosedu.

S tem objavljamo glavne točke te odredbe, ki je silno stroga in ostra in bo marsikatero občutno zadelo. Treba pa bo to žrtv za domovino prenesti mirno in potrpežljivo. Vsak odpor proti rekviziciji živine bi bil popolnoma brezuspešen. Kmetovalci s tem kot njihovi prijatelji prosimo in jim nujno svetujemo, da ostanejo pri rekviziciji živine mirni, da ne zabavljajo na razne oblasti in da se ne zoperstavljajo, ker s tem bi si nakopali le občutne kazni in še tako bolj oškodovali same sebe.

Razne novice.

* **Slovinci, podpisujte 4. vojno posojilo!** Pokažimo tudi pri tem vojnem posojilu, da poznamo svojo domoljubno dolžnost! Kdor kaj ima, naj se udeleži podpisovanja, ki se traja do ponedeljka, dne 15. maja opoldne. Nihče ne sme dobiti niti najmanjšega povoda za očitjanja, da spodnještajerski Slovenci v teh resnih časih nismo poznali in v polni meri storili svoje patriotske dolžnosti.

* **Nevarno obohel je preč. g. stolni prošt in prelat Karol Hribovšek.** Lotila se ga je pljučnica, v torek predpoldne je bil spreviden. Priporoča se v molette!

* **Šolska sestra Klara.** Dne 9. maja je v zavodu č. šolskih sester v Mariboru umrla č. sestra Klara, rojena Antonija Pušnik, doma od Sv. Križa pri Slatini. Pogreb se je vršil danes, dne 11. maja, popoldne. N. p. v m.!

* **Č. g. Anton Peršuh,** vojni kuraj c. in kr. pešpolka št. 87, vojna pošta št. 73, naznanja, da se vprašalci o pogrešanih vojaki 87. pešpolka lahko obračajo z vprašanji nanj. Kolikor bo mogoče, bo radovoljno ustregel.

Novi ogrsko-slovenski vojni kurat. Č. g. Karol Ficko, kaplan v Gornji Lendavi, je pozvan v vojno-duhovniško službo. Na Veliko noč je v slovenski pridigoval v mestu Pozsony našim vojakom. Dne 26. aprila pa je odpotoval proti bojni črti.

Novi generalni polkovniki. Cesar je imenoval za generalne polkovnike sledeče zaslužne avstrijske generale: Svetozarja pl. Borojevič, barona Pflanzera-Baltin, Viktorja Dankl, Pavla pl. Puhalla, Edvarda pl. Böhm-Ermolli, barona pl. Georgi, Franca Rohr, in Karola pl. Tersztvianszky.

Bolgari na Dunaju in v Berolinu. Odposlanstvo bolgarskega sobranja je obiskalo Dunaj in se podalo v Nemčijo, kjer bo tudi obiskalo važnejša mesta, pred vsem Berolin. Sprejem na Dunaju je bil zelo prijazen. Pozdravili so Bolgare ministrski predsednik grof Stürgkh, zunanji minister Burian, in dunajski župan dr. Weiskirchner.

Za dijaško kuhinjo sta darovala ob priliki župnijskega izpita v Mariboru č. gg. kaplana Vinko Kraner 10 K in Anton Trinka 10 K. Živeli posnemovalci!

Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani vabi svoje člane k občenemu zboru, ki se je bo vršil dne 14. maja t. l., ob 10. uri dopoldne, v risalnici c. kr. I. državne gimnazije v Ljubljani. Dnevni red: Poročilo odborov. Dopolnilne volitve za dobo vojne.

Slov. voj. narodne pesmi za moški zbor je izdal učitelj g. Franc Marolt. Cena v platno vezanemu odtisu K 1.80, kartoniranemu odtisu K 1.50. Naroča se pri izdajatelju samem v Ljubljani. Strokovna kritika se je izrekla zelo ugodno, za to priporočamo tudi glede zunanje oblike lično zbirko.

Sin bolgarskega kralja kot ministrant. Bolgarski kralj Ferdinand je obiskal na dan sestanka z nemškim cesarjem v Nišu tamošnjo malo katoliško katoliško cerkev, da se po svoji stari navadi udeleži maše. Ker pa ni bilo ministranta, pristopi k oltarju drugi sin bolgarskega kralja Ciril in ministrira pri sv. maši. Za sledečo mašo je poslal nek nemški duhovnik svojega slugo. Ta, kateri ni poznal bolgarskega prince, je pozneje pripovedoval, da je že našel tekmeča, s katerim sta skupaj ministrirala. Ali njegov tovariš je znal boljše latinski, zato mu je na koncu maše stisnil nekaj papirja v roke. Ko to sluga pogleda, vidi, da je dobil bolgarski papirnati denar za 50 levov.

Osem sinov pri vojaki. Posestnica Civilak na Kozjeku, občina Ceršak pri St. Ilju v Slov. gor., ima osem sinov pri vojaki. Skoro vsi so na fronti. Za nekatere se ne ve, kje se sedaj nahajajo. Uboga vdova je sama z malimi otročki v svoji borni koči.

Dopusti vojakov na fronti. Vrhovno armadno poveljstvo je izdalo povelje, da dobe vojaki, ki se nahajajo na fronti že delj kakor 6 mesecev, vnovič dopust za 14 dni, vojaki pa, ki se nahajajo izven fronte že delj kakor 9 mesecev, dobe istotako vnovič 14-dnevni dopust.

Letniki 1897—1866 ne bodo pred končano žetvijo upoklicani. Ker je razširjeno v javnosti mnenje, da bodo letniki 1897—1866, ki pridejo k novemu naknadnemu prebiranju, upoklicani kmalu pod orožje, se vnovič naglašja, da ti letniki pred končano žetvijo na bodo upoklicani pod orožje.

Zupani in predsedniki žetvenih komisij ne bodo vpoklicani. Poljedelski minister Zenker je v pogovoru z zastopniki avstrijskih poljedelcev naznanil, da po očitvi vojnega ministrstva župani in predsedniki žetvenih komisij ne bodo pritegnjeni k črno-vojniškemu službovanju. Tisti pa, ki so že bili vpoklicani, se bodo potem reklamacije oprostili vojaške službe.

Letnik 1865 in nova prebiranja. Uradno se razglašja: Da se odstrani napačno mnenje, ki je nastalo, ker se letnika 1865 ni pritegnilo k novemu prebiranju, se uradno pojasni, da v letu 1865 rojeni, ki so pri prejšnjem prebiranju bili spoznani za sposobne in sedaj opravljajo črnovojniško službo ali pa črnovojniško službo brez orožja, nimajo pravice zahtevati, da se jih odpusti iz službe. Ravno tako se lahko vpokliče pri prejšnjih prebiranjih za sposobne spoznane od letnika 1865, ki so bili oproščeni črnovojniške službe, če odpade razlog oprostitve. Posebej pa ni treba povdarjati, da se leta 1865 rojene, ki neopraščeno niso prišli k prejšnjim prebiranjem, lahko pokliče vsakčas k naknadnemu prebiranju.

Prošnje za vojaške dopuste. Vojaki-poljedelci, ki bi radi dobili dopust za kmečka dela, se morajo osebno prijaviti k raportu in tamkaj prositi za dopust. Na prošnje, ki jih vlagajo svoji na vojno ali domobransko ministrstvo, se v bodoče ne bo več oziralo. Tudi ni več dovoljeno vlagati tozadevnih prošenj na poveljstvo dotičnega vojaškega oddelka ali nadomestnega oddelka ali zavoda, kajti prošnje za dopust, izražene pri raportu, zadostujejo popolnoma.

Ujetniki za žetvena dela. Posredovalni urad za delo na Češkem je obvestil vse občine in veleposelstva, ki bi v letošnjem poletju pri žetvenih delih za nekaj časa rabili ujetnike-delavce, da naj še tekom meseca maja vložijo tozadevne prošnje. Tiskovine za take prošnje ima gorej omenjeni urad na razpolago. Oddalo se bo 5—6 mož za manjše kmetije. Ker je tudi v naših krajih pomanjkanje žetvenih delavcev veliko, upamo, da se bodo merodajni krogi pobrigali, da se bo tudi v naših krajih poskrbelo, da dobimo dovolj delavskih moči ob času košnje in žetve.

Mlečne karte na Dunaju. S prihodnjim tednom bodo na Dunaju za dojenčke in otroke do 2 let

upeljali mlečne karte, da se na ta način zagotovi dobava mleka za male otroke.

Mesto Dunaj postane mlinar. Dunajsko mesto je kupilo Vormüllerjeve parne mline in Hoffmannova skladišča za svoto 5 milijonov K.

Stanje setev na Ogrskem. Ogrsko poljedelsko ministrstvo naznanja, da je letos zelo povoljno stanje setev na Ogrskem, zlasti rž in ječmen obetata dobro letino.

Vzgaajamo deteljno seme! Deteljno seme je letos, kakor vsako drugo blago, izredno poskočilo v ceni. Na drobno se je seme navadno štajerske detelje prodajalo v naših krajih 1 kg po 4 do 5 K, seme lucerne pa celo po 5 do 6 K. Gojitev deteljnega semena se dobro izplača. Uravnajte torej, gospodarji, letos svoja deteljišča tako, da boste imeli dovolj deteljnega semena za svoje lastne potrebe, a da ga boste še tudi lahko sosedu ponudili za zmerno ceno. Bo zopet nekaj denarja ostalo doma!

Modra galica in škropljenje trt. Slišimo, da mnogo občin še do sedaj ni razdelilo med vinogradnike modre galice, ki so jo skupno naročile po okrajnem zastopu. Okrajni zastopi so že pred mesecem dobili prvo pošiljatev. Vinogradniki so dobili od naročene množine samo eno četrtino, tako, da imajo za prvo škropljenje dovolj galice. Prosimo občine, da galico takoj razdelijo, tako, da bo imel vsak vinogradnik vsaj najpotrebnejšo množino pri rokah. Kakor izvedemo, dobi štajerska drugi teden zopet več vagonov sveže galice iz tovarne v Ustju na Češkem. Vinogradnikom se torej ni treba bati, da ne bi dobili galice vsaj za silo. Priporočamo pa pri pripravljanju galice strogo previdno in varčno ravnanje. Opozorjamo še enkrat na naš članek „Varčevanje z modro galico“, ki smo ga objavili v „Slov. Gospodaru“ št. 17, dne 27. aprila t. l. Ravnajte tako, da ne boste brez potrebe potratili preveč galice, a da tudi ne boste imeli od peronosporne poškodovanih vinogradov. Poroča se nam tudi, da so ponekod opazili na trtah že prve znake peronospore. Priporočamo, da se pripravite na prvo škropljenje, če ne prej, pa vsaj koncem meseca maja.

Za proseno pšeno ni treba krušnih kart. Ministrstvo notranjih zadev je z odlokom z dne 3. aprila 1916, št. 15.148, odredilo, da se izdelki od prosa (prosena pšena) lahko prodajajo brez krušnih izkaznic.

Prodaja sladkorja v kockah. Štajersko ces. namestništvo razglašja: Ker se dogajajo slučajji, da trgovci nočejo prodajati sladkorja v manjši množini kakor 5 kilogramov, se naroča trgovcem, da morajo prodajati tudi manjšo množino sladkorja v kockah, samoumevno proti oddaji sladkornih kart. Da pa pri prodaji sladkorja v kockah na drobno ne trpe škode, ker znaša namreč teža zavoja s papirjem vred 5 kg, je trgovcem dovoljeno, da smejo prodajati sladkor v kockah nekoliko dražje.

„Živinoreja in vojna.“ „Gospodarska Zveza“ v Ljubljani je izdala knjižico pod gornjim naslovom. Spisal jo je Frančišek Pengov. Tvarina knjižice bo umnemu živinorejcu prav posebno ugajala in je kakor nalašč priročajna za sedanje izvanredne razmere. Knjiga razpravlja o: močeh krmilnih ob časov vojske, o redilni vrednosti posameznih krmil, o senu, o detelji, slami, o krmilih, ki posebno pospešujejo rast klavne živine in toščje, krmila, ki pospešujejo proizvodnjo večje množine mleka, rast mlade živine itd., vrednost zelene in suhe krme za pitano, plemeno in vprežno živino, krave itd. Knjižica obravnava tudi predmet: reje svinj. Delce, ki je pisano dokaj poljudno, toplo priporočamo. Knjižica se naroča pri „Gospodarski Zvezi“ v Ljubljani. Cena ni navedena.

Hmelj. Ker je bilo tudi v pretečeni dobi poraševanje po tujem, zlasti po štajerskem hmelju v Žatecu zelo živahno, so poskočile cene za tuj hmelj za 5—8 K za 50 kg in so se gibale med 38—45 kron. Hmeljski spekulanti so pokupili za slepo ceno skorodane vse zaloge tujega hmelja v Žatecu in bodo zdaj po letu narekovali ceno za hmelj. Kdor se pa ni prenačil s prodajo hmelja, jo je letos zaenkrat pogodil najboljšje.

Kdo kaj ve? Pogreša se Alojzij Senekovič od pešpolka št. 47, 1. vojna stotnija, 2. voj. vojna pošta št. 73. Pogreša se že od 13. nov. 1914. Prosi se, če kdo kaj ve o njem, naj naznani na naslov: Julijana Senekovič, v Krčevini št. 202 pri Mariboru.

Pogrešani se oglašajo. Iz Ruš se nam piše: 17 mesecev je preteklo, odkar je Videčeva družina sprejela zadnjo dopisnico od sina Janeza. Prištevati smo ga že med padle in sedaj se oglašja iz ruskega ujetništva za naslednjo dopisnico: Dal Bog, da bi vas ta karta še vse zdrave doma našla. Nahajam se tu v ruski Sibiriji. Ljubli afa, mama in sestra, ne žalujte za menoj, ker sem še hvala Bogu zdrav. Kako je še kaj z mojimi petimi brati, ki se nahajajo na bojišču? So še zdravi? Vas prav pristržno pozdravlja vaš sin Janez. — Veselje starišev, da še vseh šest sinov živi, izmed katerih sta dva v ujetništvu, drugi se pa bojujejo za našo ljubo domovino, je izredno veliko. Dopisnica je potrebovala iz Rusije v domovino celih 98 dni.

Italijana bomo v Rim poslali. Črnovojnika Andrej Blatnik in Emilij Ceh iz Slovenjgradca nam pišeta s soškega bojišča: Italijan se zelo prizadeva, da bi prebil našo soško fronto, a jih je še vsikdar dobil toliko po glavi, da bo menda imel kmalu zadosti. Če pa nas bo dolgo načlegoval, ga bomo kar v Rim zapodili. Nas pa Italijan nikdar ne bo premagal, to pravimo slovenski fantje in, moške.

Dopisi.

Maribor. Spodnještajerska ljudska posojilnica sprejema za svoje člane podpisovanja za 4. vojno posojilo.

Sv. Peter pri Mariboru. Nekaj tednov pred Veliko nočjo se je otvorila pri nas šolska kuhinja in od tega časa se nasiča vsak dan nad 100 lačnih otročičev. Da bi jih videli! Kakor h kakšni gostilji hitijo malčki k svojemu skromnemu kosilu. In kdo jim je to oskrbel? Pač naše blage in pridne matere in gospodinje, ki so navzlic neugodnim vojnim razmeram takó rade polnile vrečice in košarice malim šolskim prosjačkom, ki so po naročilu učne oblasti prišli trkat na njihova vrata. Bog jim plačaj s časnim in večnim blagoslovom! Naj se uresniči nad njimi besede sv. pisma, ki pravi: „Kdor se usmili reveža in potrebnega, njega bo otel ob hudem času Gospod!“ — Saj pa tudi otroci molijo v šoli in vsak opoldan v cerkvi za svoje blage dobrotnike.

Jarenina. Ženska vojska je dosegla v tednu Rudečega križa sijajno zmago. Ženski odbor je nabral s pomočjo učenk za ranjene vojake in vojne sirote izvanredno lep znesek. Nabralo se je: v občini Jarenina 352 K 50 v (nabiralke gđe. A. Verstovšek, Julika in Ivanka Supanič); Pesniški dvor 201 K 96 vin. (nabiralke gđe. Marija Supanič, Frančka in Milika Sparl); Polička vas 145 K 57 v (nabiralke gđe. Milika Ledinek); Vukovski dol 109 K (nabiralke gđe. Trezika Donkova); Kaniža (najmanjša občina) 48 K 70 v (nabiralke gđe. Anica Supanič). Razpečevanje uradnih znakov Rudečega križa je dalo 200 K 04 v. Krajni šolski svet je prispeval 100 K in občine: Jarenina, Pesniški dvor, Polička vas in Vukovski dol pa vsaka po 50 K. Udov je pristopilo 70, kar da po 4 K 280 K udnine, torej je skupni uspeh v naši obmejni slovenski župniji 1637 K 81 v. Če še pristejemo prispevek č. duhovščine (kot dosmrtna uda) 200 K in v cerkvi nabrani znesek 89 K 53 v (kar se je skupne poslalo na škofijstvo), dobimo okroglo 2000 K. Svoto 1357 K 81 v je šolsko vodstvo izročilo predsedništvu Rudečega križa ustanovljenemu društvenemu karti.

Ta sijajni uspeh jasno priča o blagem in domoljubnem srečanju jareninskih župljanov. Čast jim! Posebna hvala pa še gre vrlim slovenskim Jarenincem, ki se tako izborno rešile svojo nalogo!

St. Ilj v Slov. gor. Naše najvažnejše društvo: Hranilnica in posojilnica, je imela v nedeljo, 7. maja, svoj občni zbor. Zavod deluje že 17 let in je storil obmejnem Slovencem že obilo dobrega. Rezervni zaklad znaša čez 7000 K. Posojilnica je lastnica treh hiš v St. Ilju. Članov ima 224, vlagateljev pa čez 500. Hranilnih vlog ima zavod čez 120.000 K, odvišnega denarja okrog 40.000 K. Zavod zasluži v vsakem oziru, da se ga domačini poslužujejo. Če rabiš posojilo, pojdi v posojilnico v „Slov. Dom.“ Ako pa imaš kaj odvišnega denarja, nesi ga v našo hranilnico. Posojilnica je pripravljena, da posreduje, ako hoče kdo podpisati vojno posojilo. Na mesto umrlih članov načelstva gg. Hauca in Celcerja sta se izvolila na novo gg. Miha Tišler in Franc Ferk. — Prihodnjo nedeljo, dne 13. maja, takoj popoldne po večernicah, bo gledališka predstava v korst vojnim invalidom. Nastopijo dekleta in naš dobroznani pevski zbor. Nato pa bo občni zbor Bralnega društva. Pridite zopet v obilnem številu!

St. Lenart v Slov. gor. Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. sprejema prijave glede četrtega vojnega posojila do dne 15. maja 1916, od 8. do 12. ure dopoldne, tudi ob nedeljah, in sicer brez vsakih stroškov, tako da dobe udeleženci vojne obilgacije svoječasno izročene, ne da bi jim potrebno bilo povrniti kakoršnihkoli poštnin. 301.

Kapela pri Radgoni. Količor se je moglo doznati, je bilo upoklicanih iz naše župnije dosedaj kakih 500 mož in mladeničev k vojakom. Od teh je ujetih do 25, mrtvih okrog 50, in nekaj že več mesecev pogrešanih. Da bi že skoraj čakali konca teh krvavih dni!

Sv. Križ na Murskem polju. Na Veliki terek, dne 18. aprila, je umrla v Stari Novivasi od vseh spoštovana mladenka Antonija Norčič. Bila je vrla hčerka Marijina, zato jo je tudi ona rešila neozdravljive bolezni, da se pri njej veseli mesca majnika. Na kraj večnega miru so jo njene bene obložene tovarišice ponesle na Veliki četrtek. Tončika, ti nam ostaneš vedno v blagem spominu! — A ni še dovolj ena mlada žrtev, zahteva se jih še več. Dne 5. maja je izdihnil v naši vasi tudi 17letni mladenič Jožef Čantala. Dolgotrajna bolezen ga je letos priklenila na bolniško posteljo, iz katere se je hitro preselil na mrtvaško. V obilnem številu smo ga v nedeljo, dne 7. maja, popoldne spremili na njegovo sedanje bivališče. Počivajta v miru!

Središče. Umrla je učenka 6. razreda Mičika Lukačič iz znane vrle Lukačičeve hiše. Svetila ji večna luč!

* **Stara cesta pri Ljutomeru.** Neizprosna smrt je pretrgala nit življenja nadobudnega Frickeja Šrajner, starega 6 let. V 14 dneh sta bila dva mrliča v hiši: dedek Jakob Šrajner in njih ljubeznjivi vnuk, dočim sta sin Jožef, oziroma oče, vojak v bolnišnici Tridentu in njegov brat Franc, bivši rudniški delavec, oba nevarno bolna. V sredi teh dveh tednov je tudi naglo umrl brat prvega, Marko Šrajner iz Lukavec. Žalujejo rodbino pa naj ob tej izgubi tolaži, Vednodobri, Vsevedni, ki, kar On stori, vse prav stori!

* **Zetale.** Umrl je v občini Nadole dne 30. aprila posestnik Franc Mohorko, ki je bil dolgo let daleč na okoli znani in spreten pomožni živinozdravnik. Padla sta mu v sedanji svetovni vojski tudi 2 sina: Martin kot narednik na italijanski fronti, Jožef pa kot desetenik na srbskem bojišču.

* **Sv. Štefan pri Žusmu.** Četovodja Jožef Prešiček nam piše z italijanskega bojišča, da je Velikonočne praznike dokaj v miru obhajal in da se je s svojim tovarišem desetenikom Ivan Černetom iz Trbovelj v neki bližnji cerkvi udeležil Vstajenja. Slovenski vojaki drug drugega navdušujejo k vstrajnosti, da se sovražnik, kateri je hotel udeleti v našo slovensko domovino, čimprej vrže nazaj. „Gospodarjeve“ bralce pozdravljajo: praporščak Al. Kramberger, četovodja Jožef Prešiček in desetenik Ivan Černe.

* **St. Jurij ob južni žel.** Tukajšnji pevski zbor priredi v nedeljo, dne 14. maja, ob 4. uri popoldne, v šolski telovadnici velik koncert v prid dobrodelnim vojnim namenom. Iz posebne prijaznosti sodelujejo: gđe. L. Schreinerjeva (glasovir), gg. F. Serajnik (gosli), A. Sivka (harmonij). Spored je zanimiv in najraznovrstnejši. Z ozirom na dobrodelni in blagi namen je pričakovati velike udeležbe. Zavedajmo se naših dolžnosti, otiraj solze, tolaži srce!

* **Sv. Jurij ob južni žel.** Tukaj v St. Juriju se je zgodila dne 28. aprila, ob 3. uri ponoči, velika nesreča. Trčila sta namreč skupaj dva vlaka. Zgodilo se je pa to tako: Tovorni vlak, kateri navadno ob 3. uri zjutraj stoji v St. Juriju, je stal na kolodvoru. Med tem časom pa, ko je stal tovorni vlak na kolodvoru, pa pridrvi drugi vlak in je trčil z vso silo v stoječi tovorni vlak. Slišal se je silen tresk, tako da se je zemlja stresla. Ljudje so mislili, da je potres. Razdrobilo se je okoli 20 vozov, a najhujše je bilo pa poškodovanih pet vozov, namreč: en voz mila, en voz sladkorja, dva vagona strojnega olja in en prazen voz. Strojno olje se je razlilo po tleh in teklo v bližnji potok Voglajno. Ljudje so prihajali s posodo in so vozili in nosili olje domov. Škode je bilo na stotisoče. Lahko ranjene so bile tri osebe, drugih žrtev ni spravljal pobite vožve. Tu so pokazali kaj se stran jurčani. Delali so tako hitro, da so že lahko zvečer vlaki redno vozili semtertje.

* **Celje.** Živinoorej iz celjske okolice nam piše: Živinoorej dobimo letos dokaj lepe denarce za našo živino. Mnogi imajo več odvišnega denarja. Kam ž njim? Namesto, da bi naše gospodarske preostanke naložili v hranilnice, jih posodimo domovini v obliki 4. vojnega posojila. Vsaka pošta, šolsko vodstvo in vsak denarni zavod vam gre pri podpisovanju na roko. Čas je samo še do ponedeljka, 15. maja opoldne. Ivan B.

* **Celje.** V nedeljo, dne 7. maja, je umrl posestnik in mestni občinski svetnik Janez Korošec.

* **Celje.** Tukaj sta umrla vojaka 87. pešpolka Anton Kranje in Janez Slokan.

* **Polzela.** Čez 11 mesecev se je oglasil iz ruskega ujetništva Leopold Parfant, doma iz Polzele, Založe št. 64, pri Celju, in pravi, da je zdrav. — Od topniškega odseka iz tirolske vojne črte pošiljamo vsem domačim srčne pozdrave: desetenik Jernej Sitar iz St. Andraža pri Velenju, desetenik Ivan Zajec iz St. Ilja pri Velenju, predmojster Ivan Pustinek iz Škal pri Velenju, topničarji: Jakob Pretnar iz G. pri Bledu, Martin Gorišek iz Primskovega pri L. Alojz Colja, Jakob Corn, Leopold Črne, Jakob Korošec, četovodja Bizjak Leopold in Martin Kaiba, doma iz Celja.

* **Šoštanj.** Tukajšnje bralno društvo priredi v nedeljo, dne 14. maja t. l. v gledališki dvorani hotela „Avstrija“ igro „Skrivnostna zaroka“. Polovica čistega dobička je namenjena za Rudeči križ. Z ozirom na blagi namen prireditve vabi k obilni udeležbi Od'or.

* **Šoštanj.** V soboto, dne 6. t. m., je umrl tukajšnji lastnik hotela „Avstrija“, g. Zdravko Vasle. Lansko leto v začetku mesca maja se je priselil tusem iz Konje, že bolehen sicer, pa vendar z upanjem, da se mu povrne zdravje in da se mu posreči, zopet dvigniti ugled odlične narodne gostilne. Nemila smrt mu je prekinila njegove načrte. Zapušča vdovo s 5 otroci. Bil je ne samo podjeten, temveč tudi dober krščanski in naroden mož ter skrben oče svoji rodbini. Dasi je njegova smrt prišla sedaj nepričakovano, bil je vendar o Velikonočnih praznikih previden s sv. zakramenti. N. v m. p. l.

* **St. Ilj pri Velenju.** Dne 16. aprila je umrla žena Jožefa Podveršan, p. d. Rezarica. Bila je zvesta bralka „Slovenskega Gospodarja“. Zapustila je 3 hčere in edinega sina, kateri je bil v vojni hučo ranjen in se ne ve ali je živ ali mrtev. Naj počiva v miru!

* **Trbovlje.** Vabimo k gledališkima predstavama: „Fabijola in Neža“ in „Strahovi“, kateri priredi Dekliška zveza in Marijina družba v Trbovljah, v nedeljo, dne 14. maja 1916, ob 3. uri popoldne, v Društvenem Domu.

* **Rajhenburg.** Velika nesreča je zadela Abramovo hišo v Kladju. V teku enega tedna je nepremagljiva pljučnica oropala in iztrgala dobrim otrokom ljubljene očeta, skrbni ženi pa edino oporo, zlasti, ker je najstarejši sin Janez najbrž padel v vojski. Raniki se je ločil od svojih v svojih najboljših letih, ko še ni izvršil svoje dela, ko je še najbolj mislil, kako bi osrečil svojo rodbino. Kdo bo tolažil ubogo vdovo ter osmero deloma nedoraslih otrok? Tolažbo bodo našli v Bogu, v molitvi, v vzglednem krščanskem življenju kakor jih je ranjk vedno vzgojeval. Pred vernim Sodnikom gotovo ni imel težkega računa, ker se je vedno v življenju trudil, v svoji hiši ohraniti globoko vernost in vzgledno življenje. Bil je vedno skrben za izobrazbo svoje rodbine, rad poslušal zanimive knjige, ki so mu jih otroci čitali, in tudi sam prebiral v prostem času krščanske liste. Da ne boste vi ubogi osirotili otroci s žalostno materjo sami nosili tega strašnega udarca, vedte, da z vami sotrpimo in zalujemo vsi, ki smo ga poznali vsi sosede, prijatelji in znanci. Bog daj njemu uživati večni raj, vam ostalim pa krščansko udanost in neomahljivo upanje.

* **Rajhenburg.** Umrl je Janez Krejan, posestnik na Čerencu. Dolga bolezen je tako dolgo izpodjedala njegovo življenje, da je nazadnje ugasnilo. Krejanova rodbina bo težko prenašala ta udarec, plasti, ker ostane sedaj na domu le mati z eno hčerko. Sino e je vzela vojska, jedna hčerka je umrla pred nekaj leti. Umrl je bil vedno zvest sin katoliške cerkve ter je tudi svojo rodbinodrobro vzgojil. Naj počiva v miru! — Umrl je tudi tesar Remih iz Stranj. L ni je še krepko pomagal pri tesarjih delih za cerkvene stavbe — zdaj ga ni več. Bog mu daj večni raj! Osirotili rodbini odkritosrečno sožalje!

Posojilnica v Mariboru (Naradni dom) sprejema prijava za četrtto vojno posojilo. Zadnja poročila, došla v četrtek, 11. maja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 10. maja.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Vzhodni Galiciji in v Voliniji neprenehoma živahneje delovanje pri varnostnih četah.

Italijansko bojišče.

Ko je sovražnik včeraj, dne 9. maja, živahneje obstreljeval posamezne dele goriškega območja in Doberdobske gorske planote, je napravil danes zjutraj več napadov proti Sv. Martinu, ki so pa bili vsi odbiti.

Na koroški in na izhodno-tirolski bojni črti je prišlo na nekaterih mestih do pomnoženega artilerijskega delovanja. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Francosko bojišče.

Berolin, 10. maja.

V Argonih je skušal sovražnik v zvezi z razstrelbo udreti v naše jarke. Bil je odbit. Južnozahodno od višine 304 so bile sovražne prednje čete potisnjene dalje nazaj; sovražna poljska straža razpršena. Naše nove postojanke na višini so se razširile.

Rusko bojišče.

Južno od Garbunovke (zahodno od Dvinskoga) je bil ruski sunek na ozki bojni črti pod hudimi sovražnikovimi izgubami odbit.

Utiš nemškega odgovora v Ameriki.

Ameriško časopisje zavzema različno stališče nasproti nemškemu odgovoru. Mnogo časnikov je zadovoljnih z odgovorom, drugi pravijo, da odgovor ni zadovoljiv, ker se je Nemčija udala samo pod pogojem, da se tudi Anglija uda.

Wilson odklonil posredovanje za mir.

Papež je smatral sedanji trenotek, ko se pogajata Amerika in Nemčija zastran podmorskega bojevanja, za zelo ugoden, da se začnejo tudi pogajanja zaradi miru. Toda predsednik severnoameriških držav Wilson je papeževo željo kratkoma odklonil. Baje se je izrazil, da še bo le takrat začel posredovati, ko bo posredovanje obema strankama povolji.

Amerika odgovorila Nemčiji.

Vlada Zedinjenih držav je v ponedeljek, dne 8. maja, vladi nemške države poslala odgovor, v katerem izjavlja:

Ameriška vlada je vzela na znanje namen cesarske vlade, da bo do skrajnosti storila vse, kar je v njenih močeh, da se bojevanje za dobo vojske omeji na borbo zoper vojne sile vojskujočih se držav. Ker je cesarska vlada sklenila naročiti svojim poveljnikom na morju, naj se držijo omejitev, ki jih zahtevajo določila mednarodnega prava in od katerih ni odstopila vlada Zedinjenih držav v vseh mesecih, odkar je cesarska vlada dne 4. februarja 1915 naznanila podmorski boj, je ta boj sedaj k sreči opuščen.

Vlada Zedinjenih držav se zanaša na to, da se bo ta izjava v bodoče vestno izvrševala. Sedanja izprememba politike cesarske vlade je primerna in pripravna, da se odstrani glavna nevarnost za prekinjenje dobrih odnosov med Zedinjenimi državami in Nemčijo.

Nemško-ameriški spor se je tako zadovoljivo končal. Nemčija je svojim mornariškim poveljnikom naročila, da tudi v angleškem pomorskem vojnem ozemlju v bodoče ne smejo s torpednimi streli napasti trgovskih ladij brez svarila in predno ne zavarujejo življenja osebe, ki so na ladjah. Izvzeti so samo slučaj, ako bi ladja hotela zbežati ali pa se ustavljati. To pravilo velja seveda tudi za oborožene trgovske ladje in sicer ne samo za ladje nepristranskih držav, ampak tudi za sovražne. Wilson je torej dosegel svoj namen.

Grki in Italijani v Albaniji.

Atenska poročila pravijo, da je pretekli teden padlo v Albaniji med italijanskimi in grškimi patruljami nekaj streliv. Radi tega dogodka je prišlo med italijanskim poslanikom v Atenah in grškim ministrom predsednikom do ostrega nastopa.

Turška križarka uničila ruske ladje.

V torek, dne 9. maja, je turška križarka „Midilli“ med Sebastopolom in Eupatorijo v Črnem morju uničila več ruskih ladij.

Angleške izgube na Irskem.

V angleški spodnji zbornici je ministrski predsednik Asquith naznanil, da so angleška armada, mornarica in policija izgubile pri irskih nemirih 124 mrtvih in 388 ranjenih, 9 mož pa se pogreša.

„ADOL“

alpski zeliščni liniment.

Najboljše, bolečino utehujoče sredstvo za vribanje.

Mestna lekarna »pri c. kr. orlu«

462

FRIDERIK PRULL,

lekarnar v Mariboru, Glavni trg, zraven rotovža.

†

Tažilo srce naznanjamo vsem znanem in pijačem žalostno vest, da je naša ljuba dobra mati, oziroma babica, tačca in vsa kinja, gospa

Ivana Spritzel,
vdova,

sprevidena s sv. zakramenti v torek, dne 9. maja 1916 ob 1/3. uri popoldne v 80. letu svoje starosti nenadoma v Gospodu zasopala.

Telefoni ostanki drage rajake se bodo v četrtek dne 11. t. m. ob 2. uri popoldne pri hiši smrti koroška ulica 15 slovesno blago lovili in potem prepeljali k Sv. Marjeti ob Ponici ter v grobnici položili k združnemu pokopu.

Sv. maša za rajno bo v soboto, dne 13. maja t. l. v županijski cerkvi pri Sv. Mariji na Posaici.

V Mariboru, dne 10. maja 1916.

Žalujoci ostali.

Literarne številke.

Trst dne 3. maja 1916: 14 9 60 54 7
Dunaj, dne 6. maja 1916: 33 71 22 41 81

Mala naznanila

Posestvo ležeče pol ure od postaje Pesnica, (30 minut do cerkve), njive, travnik, gozd, velik sadonik, vse pri hiši, se pod lahki pogoji proda. Mera 12 oravov. Naslov pove uravnštrvo pod „Posestvo št. 323“ na uradništrvo.

Za rešanje lesa za vojaško upravo se sprejme tukaj 6 žagarjev, kateri so zmogeli samostojno na vogalter rezati. Pri majši sposobnosti za v. j. štr. močda oprostitev. Ponudbe z zahtevno plačo pod „Žagar št. 323“ na uradništrvo.

Prodajam posestvo 25 oravov n. l. v travnikov prve in druge vrste. Traven hiša s sadonikom. Hlase Furman iz Medec št. 15, Majšperg p. Ptujaka gora. 325

Služba organista in mešarja je oddati pri Sv. Jakobu v Galiciji; nastopi se lahko 1. jun. t. l. Zup. niški urad v Galiciji. p. Zalec 326

Sprejemam tekočo poštno dekle v službo (je ti dobri plači in prijaznemu ravnanju) trg. vec Josip Farkaš Sv. Jurij ob Ščavnici. 327

Lepo posestvo z zidano hišo ob drž. ni cesti št. 117—Spelfeld, z neaterimi orali rodovitne njive in travnika se proda. Cena 11.000 K. Nekaj dolga lahko ostane na posestvu. Hiša je samo par minut od farne cerkve št. 117 v Slov. gor., 30 minut od žel postaje za brzovlake Spelfeld. Posestvo je kakor zalašč za kakoga penzionista ali obrtnika. Lastnik je Hranilnica in posojilnica št. 117 v Slov. gor. Vpraša se pri načelniku 8. g. župniku Evaldu Vračko-tu ali kaplanu gospodu Thalerju. 37

Vinski kamen kupuje M. Bardijs, Maribor 332

Novozidana hiša, davka prsta, na Teznu, s 5 sobami 4 kuhinje, perilna kuhinja, studenec, lepa njiva. Cena 15000 kron. — Hiša brez njive, veliki vrt, drago vse, kakor pri prvi. Cena 9000 K Tezno 42 pri gosp. Ramnar. 172

Učenca

sprejme takoj Franjo Duchek svečar, Maribor Viktringhofgasse. 92

Dvonedstropna hiša z velikimi st. stanovanji v mestu, davka prsta, na leto 3218 K, se proda. Lahki plačilni pogoji. Cena 40.000 K. Več pod „Hiša 192“

Kdor hoče

za svoj vinograd lepo, moderno, dobrovkoreninjeno, zdravo in sortirano cepljeno trsje najboljših vrst, naj se oglasi ustmeno ali pisмено pri trtnišarju Francu Slodnjaku v Rotmanu p. Jaršinci pri Ptuj. 170

Hiša

novozidana 2 nadstropna v mestu, se davka prsta, velik vrt, stanovanje plačajo na leto 2382 kron, se proda pod lahki plačilni pogoji za 30.000 K. Več v uradništrva pod „Hiša 30.000 Maribor“. 180

Hiša

za voglu novozidana 2 nadstropna, s prodajalnicco, v mestu, se davka prsta za stanarino se dobi na leto 2200 K. Lahki pogoji. Cena 32.000 K. Naslov v uradništrvo pod „Davka prsta št. 191. Maribor“. 180

Vila

novozidana z 8 sobami, 4 predsobe, 4 kuhinje z vodo. Veliki vrt v Mariboru. Lahki pogoji. Cena 28 tisoč kron. Več pove uradništrvo pod „Vila 172“. 180

Cepljeno trsje!

Vinogradiški pozor! Kdor hoče lepo trsje si nasaditi, naj takoj na oči. Korenati in cepljene trte po zelo niski ceni! Janez Vrtnjak, Breg, Ptuj. 291

Njiva in travnik na prodaji! Na tačeneje se pove v Celju, gostilna „Mevo Gradec“. 281

Pozor b. ganci z jug! Imam lepo stanovanje s velikimi sobami in kuhinjo (v nadstropju) po ceni za oddati. Suho stanovanje, h. s. ob železnici in drž. cesti, ne daleč od Maribora (2 uri) in cerkve (1/2 ure). Oglasiti se je pri Martinu Muršcu, gostilničar, Strihovcu p. št. 117 v Slov. gor. 290

Iščem izurjenega pomočnika mešane stroke in enega učenca. Sprejem takoj. Alojz Beršan, trgovina in gostilna, Verzej p. Križevci, Štefarsko. 307

Dobrodoča manjša špecerijška trgovina se po ceni odda z blagom in opravo vred. Več pod „Trgovina v Ma. bora št. 310“ pri uradništrvu 3. ov. Gosp. 312

Prda se lepa enonadstropna še nova hiša s hlevom za dve kravi in konje, ter hlev za svinje, lep vrt in dva orala polja v trgu blizu Maribora. Naslov se pove v hiši Tegetthofova cesta 30 (Glušič čevljarski mojster) 312

Več čevljarskih pomočnikov za vojaško delo se sprejme. Starejši, vojašine prosti imajo prednost, a sprejmejo se tudi mladi. Rabim posebno za živane gorske čevlje. Če pa kateri ne zna tega dela, se bo poučil. Naslov: čevljarska zadruška, Tegetthofova cesta št. 30 Maribor. 313

Pridna dekla se sprejme v službo v trgu blizu Maribora. Plača po dogovoru. Naslov Tegetthofova cesta 30 Maribor 314

Grofijski Banskil dvor pri Ormožu potrebuje sledeče slugo: Pridnega delavca v vrtu, ki vzdržuje razume, lovskega paznika, poljskega paznika ter sluga h volom. Vsi morajo biti pošteni in zanesljivi. Volovci in vrti slaga bi lahko bili ledišni, druga dva očejena, vsi pa stareji. Pazniki so lahko vojaški invalidi. Katoliško, moralno obnašajo se ter zvestoba glavni pogoji. Ponudbe od gg. župnikov okrepelje. Plača. Prosto lepo stanovanje, prosto polje za kravo in svinje, dva in primerna plača v denarju ter še povrh 1800 litrov razeaga zraja 293

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1. avstrijskega Rudečega križa
1. sredič ogrskega Rudečega križa
1. sredič budimpeštanske bazilike
1. dobitni list 3%, zemlj. sredič in l. 1880
1. dobitni list 4%, ogrske hip. sredič in l. 1884

Mesečni obrok za vseh pet sredič ozir. dobitnih listov samo 5 kron

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K
dobite igralno pravico do dobitkov ene turske srečke v znesku do

4000 frankov popolnoma zastoni.

Pojasnila in igralni načrt pošljite brezplačno 494

— Srečkovno zastopstvo 15. Ljubljana —

Prvovrstna zavarovalna družba išče v vseh krajih sposobne osebe za sklepanje **zavarovanja proti toči.**

Ponudbe so poslani pod „Dober zaslužek 133 a“ na naznanilno posredovalnico Kienreich, Gradec, Sackstrasse. (6 K)

5 vinarjev

stane poštna dopisnica, s katero lahko dobite na zahtevo moj glavni cenik z novo slikanimi urami zastoni in poštni ne prosu.

Prva tovarna ur

Ivan Konrad, c. i. k. dvorni dobavitelj v Brtzu 301 na Češkem.

Nikelnasta anker-ura K 6-30, 6-30, 9-50, starosrebrna-kovinska remont. ura K 8, s švicarskim kolešjem K 8-25, vojna spominska ura K 10, radium žepna ura K 18, niklasta budilka K 7, stenska ura K 5-20. Za vsako uro triletno pisмено jamstvo. Pošljite se proti povzetju. Noben riziko! Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. 1 Da

Krojački učenec, tudi tak kateri se je že kje učil, se sprejme. Sprejme se tudi pomočnik za veliko delo pri Franc Cverlin v Mariboru, Tegetthofova ulica 28. 315

Kupiti želim

zidano hišo s majhnim posestvom od 6 do 8 oravov, njive, travnik, gozd, pri cerkvi. Cena od 4000 do 8000 K. Ponudbe pod naslovom: Baumen Janek, Laporje pri Slov. Bistrici. 311

Trgovski pomočnik špecerijške in gassterijske stroke išče službo. Naslov na uradništrvo tega lista pod „Trgovski pomočnik št. 293“. 312

Kose!

Kdor hoče imeti

KOSO,

s katero se ni treba mučiti ter se lahko z enkratnim klepanjem z lahkoto kosi vsake vrste travo celi dan, naj se obrne na trdko;

J Krašovic v Zaleu,

katera ima edino zastopstvo svetovnoznanih kos zamka „Poljedeljsko orode“ in jih je tudi več tisoč razpečala. Za dobro kakovost kos se jamči.

Cenik na zahtevo brezplačno. Cene najnižje! 305

Kose!

Kose!

Izborno se je obneslo za „vojake v vojski“ in sploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažujoče mazanje

pri prehlajenju, revmatizmu, protinu, prsni, vratni in boleti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment.

capsici compos.

Nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller.

Steklenica kron. — 80, 1'40, 2'—

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5.

Dnevno razpošiljanje.

Vsako množino kuhinjskih in mesarskih **kosti** kupi po najboljših cenah trgovina F. Confidenti, Zavodna, Celje. 251

Čas košnje je tu!

Pozor kmetovalci!

Naročite takoj za poskušnjo najboljše kose sedanosti „Gorenjsko koso“, ki je izdelana iz najfinejše srebrnojeklene tvarine ter se za vsak komad jamči (garantira). Dobi se edino v prvi **gorenjski razpošiljalni Ivan Savnik Kranj št. 150** (Gorenjsko).

Gorenjska kosa	60	65	70	75 cm	dolge
	6	6 1/2	7	7 1/2	8 pesti

Cena K 260 270 280 290 3 — komad.

„Gorenjska kosa“ je lahka kot pero, torej priprava tudi za ženske!

(Zahtevajte ilustrovani cenik zastoni!) 300

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 %, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke. 60

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastave vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri bolem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj se najbolj priporoča.

VABILO na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv.
Juriju ob Ščavnici,

ki se vrši v nedeljo dne 14. maja t. l. po večernicah
v posojiln. prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Rač. zaključek za l. 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na IX redni občni zbor hranilnice in posojilnice v Novicerkvi

reg. zadruga s neom. savezom

ki se bo vršil dne 21. maja 1916 ob 3. uri popoldne
v njeni uradni sobi v Novicerkvi.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepen, vršil se bo v 3 tednih po § 35 zadrugnih
pravil v istem času, na istem mestu in z istim
dnevnim redom drug občni zbor, kateri bo brez-
pogojno sklepal.

Načelstvo.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnjega nakupa zanesljivih in
kaljivih semen, na primer: domače detelje, nemške
detelje (lucerne), pese rumene in rdeče, trave
sploh vseh semen kakor tudi vrtnih in cvetličnih
od znane trdnice Mauthner, ki se dobijo pri domači
trdnici

Ivan Ravnikar, Celje.

Izjava.

Midve podpisani Marija Bračko in Kristina
Vallentan v Gornjem Šentjakobskem dolu sve ob-
dolžili Apolonijo Kraner, posestnico ravno tam, pre-
šestnega in pregrešnega občevarja z ruskimi ujetniki
ter da jo je ljudstvo radi tega sramovalo in psovalo.

Ker pa so bile naše tozadevne trditve neres-
nične in popolnoma neutemeljene, prekličemo svoja
obrekovanja ter prosimo gospo Kraner za odpustanje.
V Gornjem Šentjakobskem dolu, dne 18. aprila 1916.

Marija Bračko l. r., Kristina Vallentan l. r.

†

Minka Vihar javlja s tem vsem
sorodnikom in znancem žalostno vest
da je njen ljubjeni mož gospod

Egid Vihar,
črkostavec, posestnik in gostilničar

dne 23. aprila t. l. nenadoma preminul.
Pogreb dragega pokojnika se je vršil
v petek dne 5. t. m. popoldne na oko-
liško celjsko pokopališče.
Posmrtna maše so se darovale v
več cerkvah.

Breg pri Celju, dne 4. maja 1916.

Zapuščina Simona Gaberc.

A VI 53/16-23

Razglas.

V ponedeljek 15. majnika, dopoldne ob
10. uri se bo vršila v župnišču Sv. Magdalene
v Mariboru sodna dražba v zapuščino pokojnega
prečastitega kanonika g. Simona Gaberc spadajočega
vina s posodo vred ter različne hišne oprave.

Oni, ki bo največ ponudil, ostane kot zdra-
žitelj.

Kupnina se mora takoj v gotovini položiti in
kupljeni predmet takoj odstraniti.

Predmeti dražbe se lahko pregledajo gori na-
vedeni dan zjutraj med 8. in 10. uro.

C. kr. okrajno sodišče Maribor odd. VI,
dne 30. aprila 1916.

Vse

dame vedo, da je dobro razkuževalno sredstvo pri toaleti
in negovanju bolnikov velike važnosti. Zahteva se danes,
da razkuževalno sredstvo hitro in sigurno učinkuje, da pa
tudi prijetno diši in da je ceno. Mnogokrat

bodo

ljudje opazili, da nekatere dame po karbolni dišeči raz-
kuževalna sredstva odstranjujejo, ker se ta neprijetni duh
ne da odpraviti od rok, obleke in perila. — Ako se pa
vedno le

Lysoform

rabi, ni nobenih nevarnosti! Lysoform ima prijetni dobi
aromatični duh, je po ceni in ni strupen. Originalna ste-
klenica v vsaki lekarni in drožeriji K 1-25. Vse dame naj
bi torej le Lysoform

rabile.

Nove cene od 1. maja naprej:

Lysoform, ena steklenica 100 gr	K 1-25
" " " 250 "	K 2-50
" " " 500 "	K 4-—
" " " 1000 "	K 7-—
" toaletno milo en kos	K 2-—
Pfefferminz Lysoform (usna voda)	K 2-—

Kostanjev les kupuje

proti gotovini trdnica Vinko Vabič, žalec
pri Celju. Obvezne ponudbe za oddajo do
konca julja za cele vagone z navedbo postaje,
kjer se blago naklada in cene za 100 kg
vposlati takoj.

Vabilo

na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dramljah

reg. zadruga s neom. savezom

ki se bo vršil dne 21. maja 1916 ob 3. uri popol-
dne v uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje revizijskega zapisnika in zapisnika o
zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje rač. zaključka za l. 1915.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.

Načelstvo.

Krompir in kislo zelje

kupuje trgovina Poš Maribor, Koroška cesta 20.

Zahvala.

Za vse izraze sočutja ob prebitki izgubi
naše ljubljene hčerke, oziroma vnukinje in
sestrice

Micike Lukačič

učenke 6. razreda

izrekamo tem potem najskrenejšo zahvalo
Istotako se srčno zahvaljujemo pred. duhov-
ščini, vlc. učitelstvu, prijateljem in znancem
sploh vsem, ki so v tako obilnem številu
spremili drago ranjko na njeni zadnji poti,
kakor tudi tovarišicam-součenkam za darovane
prekrasne vence, osobito blagorodni obitelji
ravnateljci.

Bog povrni vsem stotero!

V Središču dne 7. maja 1916.

331

Zalujoča obitelj Lukačičeva.

Zahvala.

Obitelj Štelcerjeva izraža č. č. danov
ščini, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem,
ki so nam ob priliki pretežke, hude in ne-
nadne izgube naše drage soproge, mamice,
tašče, tete, stare matere i. t. d.

gospo Ane Štelcer, roj. Lopitč,
izrazili svoje sočutje, ter sožalje in so našo pre-
drago, nikdar pozabno ranjko ob času njene
mučne bole ni obiskovali, ter so jo spremljali v
tako obilnem in odličnem številu k zadnjemu
p. čitku, svojo najtoplejšo in udano zahvalo.
Prav posebno se zahvaljujemo predast temu
gospodu župniku Evaldu Vračko za obisk ob
času bolezni in vodstvo pogreba ter tako vzne-
sen in v arce segajoč nagrobni govor, č. g.
župniku L. Vozliču iz S. Jelfeida za rdeležbo
pri pogrebu, č. g. domačemu kaplanu Vidu
Pavlič za obisk in podelitev sv. zakramentov
in veliko skrb, ki jo je skazal predragi nam
ranjki, cenjeni družini Baumanovi in vsem dru-
gim, ki so nas v teh bridkih in težkih urah
tolazili in nam skušali lajšati duševno bolelost,
vsem sorodnikom, znancem in prijateljem iz Št.
Ilja, Svečina, Maribora in drugod, ki so nam na
ta ali drug način stali v urah bridkosti in bolesti
ob strani, vsem, prav vsem brez razlike hodi
izrečena naša najudanejša, najiskrenejša za-
hvala. Bog, ki plačuje vse dobro, naj poplača
vse in vsakemu, kar je najmanjšega storil, da
se nam je tešila bol ob prebitki izgubi. Za-
hvaljujemo se tudi vsem darovateljem krasnih
vencev. Blago, nikdar pozabno mamico pri-
poročamo vsem sorodnikom, znancem in pri-
jateljem v molitev in blag spomin.

Št. Ilj v Slov. gor., — Celje — Celovec, 5. maja 1916.